

יורשת עולם: שמא תאמרו אין לך ליתן לנו אלא משל אחר והלא משלכם היא והיא אינה אלא חלקיך של שם ואתם בניו של שם: והן אינן אלא בני חם ומחטיב בתוכה: אלא שהיו שומרי המקום עד שתבואו: ט אניי אלהיכם אשר הכרתי אתכם מן העמים ראו כמדר ביניכם ולאומות: באומות אדם בקשט את אשתו ומסרה לאחר אדם בקשט את עצמו וגבסר לאחר: י והכרתם בין הבחמה השחורה לטמאה: צריך לומר בין פרה להומר והלא כבר מפורשים הם: אם כן למדו נאמר והכרתם בין הבחמה השחורה לטמאה בין שחורה לך לטמאה לך: בין שנשחט רובו של קנה בין שנשחט חציו וכמת הוא בין רובו לחציו מלא שיער: יא ובין העוף הטמא לשחור: ולא תשקצו את נפשתיכם בבחמה ובעוף ובכל אשר תרמסו האדמה הכרתי אתכם לטמא לאסור: יב והייתם לי קדושים כי קדוש אני יי: כשם שאני קדוש כך אתם קדושים היו קדושים: כשם שאני פרוש כך אתם היו פרושים:

יג ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי: אם מובדלים אתם מן העמים הרי אתם לטמא ואם לאו הרי אתם של נכוד נצר מדרך בבל וחכיהו: ד' אעזר בן עזריה אומ' מניין שלא יאמר אדם אי אפשי ללבוש אי אפשי לאכול בשר חזיר: אי אפשי לבוא על הערוה: אבל אפשי מר אעשה ואבי שבשמים גזר עלי כך ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי נמצא פורש מן העכירה ומקבל עליו כלכות שמים: יד איש ואשר אין לי אלא איש ואשה: שומטם ואנדרוניסם מניין תל או אשר: כי יהיה בהם לא הנשאל בהם: אוב זה הפיתוס המדבר משתיו: וידעונו המדבר בפי: הרי אילו בקסילה והנשא בהם באוהרה: טו מות יומתו באכן ירגמו אותם דמיהם כם: זה בנין אב כל דמיוס כם האומרים בתורה בקסילת:

מגלתא אמור

ויאמר

י' אלמשה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו: בני אהרן אין מיטמים למתים: בטמות הן בנות אהרן למתים: בני אהרן יכול חללים תל הכהנים יצאו חללים: ומניין לרבות כעלי: מומין תל בני אהרן אף הקטנים: ב ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו: אין לי אלא המת: ומניין לרבות את הדם תל לנפש: ואומר כי הדם הוא הנפש: ג מניין לרבות כל הטמאות הפורשות ממנו מן המת: תל ואמרת אליהם לרבות את הטמאות הפורשות מן המת: לנפש לא יטמא בעמיו בזמן שעמיו שם אינו מטמא: מיטמא הוא למת מצוה: ד כי אם לישאר הקרוב אלי: אין שאר אלא אשתו: ש' שאר אבין היא: הקרוב לא את הארוסה: אליו לא את הגדשה: יאמר לאמו מה תל לאביהם אמר שהיא מתחללת הרי היא מטמא לה: אביו שאינו מתחלל אינו דין שיטמא לו: אילו כן הייתי אומר מה אמר בידוע אף אביו בידוע: אביו חזקה מניין תל ולאביו: ה או אילן נאמר לאביו ולא נאמר לאמו הייתי אומר מה אביו שהוא חזקה הרי הוא מטמא לו אמר ודאי אינו דין שיטמא לה אילו כן הייתי אומ' מה אביו שאינו מתחלל אף אמו שאינה מתחללת: אמו שנתחללה מניין תל ולאמו: ו יאמר לבנו ולבתו: מר תל לאמו ולאביו: בנו ובתו שאינו חייב בכבודם: הרי הוא מטמא להם: אמו ואביו שהוא חייב בכבודם אינו דין שיטמא להם:

שם מת באכן אחת יצא: ה ואני אתן את פני: פונה אני מכל עסקי ועוסק בו: באיש ולא בציבור: ההוא ולא אנוס ולא שונג ולא מוטעה: והכרתי אותו מקרב עמו ועמו שלום: ו כי מורעו נתן למולך מה תל לפי שנאמר לא ימצא כך מעביר בתו ובנו באש: אין לי אלא בנו ובתו: בן בנו ובתו מניין תל כי מורעו נתן למולך: ז אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מניין תל כדתו מורעו למולך כל זרע שיש בו: ח למען טמא את בקדשי והחלל את שם קדשי מלכוד שהוא מטמא את המקדש ומחלל את השם ובסלק את השכינה ומפיל את ישראל בהרוב ובמלה אותם מארצם: ט ואם העלים יעלימו מניין אם העלים כדבר אחד סוף שדברים הרבה מעלימים: תל אם העלים יעלימו: י ומניין אם העלים בית דין אחד סוף שבבתי דינים הרבה מעלימים תל אם העלים יעלימו: יא מניין אם העלים בסנדריות של ישראל שסוף שסנדריות גדולה מעלמת ודיני נפשות נטלין מהם על כך לכך נאמ' ואם העלים יעלימו: יב ואם העלים יעלימו עס הארץ את עיניהם מן האיש והוא בדתו מורע: למולך לכלית המית אותו בכל מיתת שידרו: יג ושמתי אני את פני: פונה אני מכל עסקי ועוסק בו: באיש ולא בציבור: ההוא ולא אנוס ולא שונג ולא מוטעה: ובמשפחתו מה תלמוד לומר אר שמעון וכי מה חטאת המשפחה אלא ללמוד שאין לך משפחה שיש בה מוכס שכולה מוכסים שיש בה ליכסים שכולה ליכסים מפני שמחפים עליו: יד והכרתי אותו מה תל לפי שנאמר ובמשפחתו יכול תהא משפחתו בהכרת תל אותו: אותו בהכרת ואין משפחתו בהכרת: אלא ביסורים: טו: והכרתי אותו ואח כל הזונים אחריו לזנות אחרי המולך לרבות שאר עכוזה וזה: בהכרת מקרב עמם ועמם שלום:

פרק ט

איש אין לי אלא איש: אשר מניין תל איש איש כי יקלל אהיו: ואל אביו ולא את אביו אביו: ואת אמו: ולא את אבי

אמו: אביו ואמו ולא הספק: אמוראית לא הכפק: ב אביו ואמו קילל: מה תל לפי שכל ומקלל אביו ואמו מות יומת: יכול לא יהיה חייב עד שיקלל שניהם בבת אחת תל אביו קילל אמו קילל: אפילו אחד מהם: והלא הגר חייב על אמו ואינו חייב על אביו דברי רבי יוסי הגלילי: ר' עקיבא אומ' אביו ואמו קילל: את שהוא חייב על אביו חייב על אמו: ואת שאינו חייב על אביו אינו חייב על אמו: מודה רבי עקיבא בשתוקי שהוא חייב על אמו אעפ' שאינו חייב על אביו: ג אביו ואמו קילל: אפילו לאחר מיתתו: והלא דין הוא הואיל והמכה חייב והמקלל חייב מה המכה אינו חייב אלא בחיים: אף המקלל אינו חייב אלא בחיים תל אביו ואמו קילל: ואפילו לאחר מיתתו: דמיו בו בקסילה: ד' ושמרתם את חזקתיו ואת כל משפטי ועשיתם אותם ליד שמירה ועשיית החוקים ושמירה ועשיית המשפטי: ולא תקרא אתכם חזקה: אשר אני מכיא אתכם שמה לרשת כה: ואני איני מכיא אתכם אלא על מנת לירש לא כנעניים שהיו שומרי המקום עד שתבואו: ה ולא תלכו בחקות הגוי: אילו המצרים אשר אני משלח מפניכם אילו הכנענים כי את כל אלה עשו מלמד שהיו כנענים שטופים בדברים הללו: אני איני מגלה אותם אלא על ידי דברי הלל: ואקוים כ' אדם שהוא קץ ממוזנו: ו' לאומר לכם אתם תירשו את אדבתם אתם נאים יורשים אותם שאתם פותחים תחילה וכן הוא אומ' גן בעול אהויה כלה גל בעול מעין התום: ז ואני אתבנה לכם לרשת אותה עתיד אני ליתנה לכם

את הראש תלמדו לו כראש לריבות את הראש, ג יוכל
בכהנים שריכר בהם הכתוב מצוות יתירות, חייבים על כל
קרח וקרח ועל הראש כבין העינים, אבל ישראל שלא ריבה
בהם הכתוב מצוות יתירות לא יהיו חייבים אלא אחת ולא יהיו
חייבים לא בין העינים בלבד, תל קרח וקרח לגזירה שהיה
קרחו האמורה בכהנים על כל קרח וקרח ועל הראש כבין
העינים, אף קורח האמורה בישראל חייבים על כל קרח
וקרח ועל הראש כבין העינים, ומה קרחו האמורה בישראל
אין חייבים אלא על הכת אף קורח האמורה בכהנים לא יהיו
חייבים אלא על המת, ד וכבשר לא ישרשו שרש, ו
יכול על חמש פירות חייב לא אחת תל שרש לחייב על
כל פירות ושרש, ה יכול הכהנים שריבה בהם הכתוב
מצוות יתירות חייבים על כל שרש ושרש, אבל ישראל
שלא ריבה בהם הכתוב מצוות יתירות לא יהיו חייבים אלא
אחת תל שרש, שרש לגזירה שהיה מה פירות האמורה
בכהנים חייבים על כל פירות ושרש, אף פירות האמורה
בישראל חייבים על כל פירות ושרש, ומה פירות האמורה
בישראל אינו חייבים אלא על המת אף פירות האמורה בכהנים
לא יהיו חייבים אלא על המת, ו קדושים יהיו לאלהים
על כוהנים, ולא יחללו את שם אלהים, כי את אשתי לחם
אלהים הם מקריבים והיו קודש להגיד מה גרם, הם בקריבים
לא הליים והיו קודש לריבות בעלי מומים, ז אשה זונה
רבי יהודה אומ' זונה זו איילנית וחכמים אומרי' אין זונה אלא
גזירת ומשחררת ושכעלה בעילת זנות, רבי לעזר אומר אף
הפניו הבא על הפניו שלא לשם אישות, ט וחלל
אין הוא חלל זה שנולדה מאחד מכל הפסלים, י
גרשה אין לי לא גרשה חלוצה מנין דין הוא ומה אם גרשה
שהיא מותרת למגרש פסולה מן הכהונה, חלוצה שהיא אסורה
לחזור לחולץ, אינן דין שתהא פסולה מן הכהונה, צרה תוכיח
שהיא אסורה לחזור לחולץ וכשירה לכהונה, יא הפרש
גרשה עשה בה מעשה חלוצה עשה בה מעשה ואל תוכיח צרה
שלא עשה בה מעשה, ואם נפשו לומר ואשר לריבות את
החלוצה יכול אף הצרה תהי' חלוצה ופסולה מן הכהונה תל
ואשה גרשה מאישה שגרשה ביד אשה ולא שגרשה ביד
אשה, יב זו רבי לעזר בן מתאי הרי שהלך בעלה
למדינת הים וקא ואמר לה מת בעליך ונתקדשה ואחר כך בא
בעלה מניין שהיא מותרת לחזור לראשון שאע"פ שנתן לה
האחרון גט לא פסלה מן הכהונה תל ואשה גרשה מאישה
ולא מאיש שאינו אישה, יג לא יקח ולא יקחו מלבד
שהאשה מוזהרת על ידי האיש, יד ומניין אם אינו רוצה
דפנו תל וקדשתו בעל כורחו, כי את לחם אלהיו הוא מקריב,
להגיד מה גרם קדושה לך לריבות בעלי מומים, כי קדוש
אני' מקדישכם לחזיר בית דין על כך, טו וכת כהן
כי תחל יכול אם חילל את השבת, תידון בשרפו, תל כי
תחל לזנות בשחי' ללית כונתו ולא חיללה בדבר אחר,
יז יכול אם זינת פניהו תדון בשרפה תל אכיה ונאם להלן
אכיה, מה אכיה האמור להלן זנות עם זיקת הכעל, אף אכיה
האמור כאן זנות עם זיקת הכעל, יז או מה אכיה
האמור להלן בערה ארוסה אף אין לי אלא בערה ארוסה, מניין
בערה נשואה בוגרת ארוסה בוגרת נשואה, אפילו זקנית מניין
תל וכת כהן מכל מקום, יח אין לי אלא בת כהן לכהן,
מניין בת כהן ללוי, בת כהן לישראל אפילו לכהן ולמזר
מניין תל וכת איש כהן, אע"פ שאינה כהנת, יט את אכיה

להם, אילו כן הייתי או לבנו ולבתו, יכול לבנו ולבתו הנפל',
תל לאמו ולאביו, מה אמו ואביו בני קיימא אף בנו ובתו בני
קיימא, יצאו בנו ובתו הנפלים שאינן בני קיימא, ומה תל לבנו
ומה תל לבתו, לפי שיש בכך מרש שאין בכך, ויש בכך מרש
שאינן בכך, הכן אביו חייב בו מצוות למול ולפרותו ללמדו
תורה וללמדו אומנות ולהשיא אשה מה שאין כן בכך, הכת
אכיה זכאי במציאתה במעשה ידיה, וכפר נדריה מה שאין כן
בכך, הא לפי מה שיש בכך מרש שאין בכך, בבת מה שאין בכך,
צריך לומר לבנו וצריך לומר לבתו, ח יאמר לאחיו
ולאחותו מה תל לבנו ולבתו באחיו ובאחותו שאינו חייב בהם
מצוות הרי הוא מטמא להם, בנו ובתו שהוא חייב בהם מצוות
אינו דין שיהא מטמא להם, אילו כן הייתי אומר לאחיו ולאחותו
יכול לאחיו ולאחותו מאמו תל לבנו ולבתו, מר כנו ובתו
שהוא יורשו, אף אחיו ואחותו שהוא יורשו, יצאו אחיו ואחותו
מאמו שאינו יורשו, ט יאמר לאחיו מה תל לאחותו,
שאינו נאמר לאחיו ולא נאמר לאחותו הייתי אומר מה אחיו
בין גדול בין קטן אף אחותו בין קטנה בין גדולה, תל לאחותו
הכתולה הקטנה ולא הגדולה, י אילו נאמר לאחותו
ולא נאמר לאחיו הייתי אומ' מה אחותו שהיא קטנה ולא גדולה
אף אחיו הקטן ולא הגדול תל ולאחיו בין גדול בין קטן,
יא ולאחותו הכתולה פרט לאבוסר ולמפותה או יכול
שאני מוציא את מוכת עץ תל אשר לא הייתה לאיש, שהותחת
על ידי איש, ולא שהותחת בדבר אחר, יב הקדושה
לריבות את הארוסה אלא לריבות את הבוגרת להיטמא מצווה,
לא רצה ליטמא מטמין אותה בעל כורחו, ומעשה ביוסף הכהן
שמתה אשתו וכעריב פסחים, ולא רצה ליטמא לה ודחהו
חכמים ושימאוהו על כורחו, יג להיטמא, מטמא הוא
על הודאי, ואינו מטמא על הספק, להיטמא, אינו מטמא
לאחרים עמה שלא יאמר אדם הואיל ונטמאתי אלקט עצמות
פלוני ביד, להיטמא, אינו מטמא על איכרה, שאין אדם
מטמא על אבר מן הו', מאביו, אבל מטמא הוא על עצם
ריעורה מאביו, ר' יוסי אומ' אין אדם מטמא על עצם כשעורה
גמביו, יד מעשה ביוסף כן פכסם שעלת נומי על רגלו
ובקש הרופא לחותכה אמר לו כשתנח בה כחוש הסערת
הודיעני תתכר והניח בה כחוש הסערת וחודיעני, קרא
לחלוצה כנו אמר לו חלוצה בני ער כאן הייתה חייב ליטפל
בי מיכן ואילך צא לך שאין מטמא על אבר מן הו' מאביו,
וכשבא דבר לפני חכמים אמרו על זה נאמר יש צדיק אובד
בעדוק, הצדיק אבד וצדקו עמו, טו להיטמא
בעל בעמיו, מר תל לפי שנאמר לאמו ולאביו ולבנו ולבתו
ולאחיו ולאחותו מטמא להם בין פסולים בין כשרים, יכול
אף לאשתו יטמא בין כשירה בין פסולה תל לאיטמא בעל
בעמיו יש בעל שמשמא ויש בעל שאין מטמא, הא כיצד מטמא
הוא לאשתו כשירה, ואינו מטמא לאשתו פסולה, יז
בעמיו בזמן שעושים כמעשה עמיו, לא בזמן שפרשו מדרבי
ציבור, להחלו, נהג מנהג כזה הרי הוא חול', יכל יהיו חולים
לעולם תל בעמיו בזמן שהוא עמו הרי הוא חולים, פירש הרי
הוא בקדושתו,

פרק א
לא יקרחו, יכול על חמש קריחות לא
יהיו חייב אלא אחת, תל קרחו לחייב
על כל קריחה וקריחה, בראש מה תל
לפי שנאמ' לא תתגודדו ולא תשימו קרחו בין עיניכם למת,
שיכול אין לי חייבים אלא על בין העינים בלבד, מניין לריבות

הוא, זו שנוצרה מאחד מכל הפסולים, ד זונה מותרת
שיכול אין לי אלא כהן גדול שנעשה זרעו מן הפסולות ממנה
חולין מבי' לכהן הדיוט שנעשה זרעו מן הפסול' ממנה חולים
תל' זונה זונה לגזירה שזוהי זונה אמורה בכהן גדול זרעו מן
הפסול' ממנה חולים אף זונה האמור' בכהן הדיוט זרעו ממנה
חולים, ה את אלה לא יקח, אלה לא יקח ואל' יחלל,
ואין זרעו מן הגדרה חולים והלא דין הוא, מה אילו שאינו חייב
על כמותו כרת זרעו ממנה חולין, נדה שהוא חייב על כמותה
כרת אינו דין שיהא זרעו ממנה חולין, תל' את אלה לא יקח
ולא יחלל אין, זרעו מן הגדרה חולין, ו כי אם בתולה מלמד
שהוא מצווה על הכתול'ר, מעמיו, להביא בת גיורת עמונית
שתהא כשירה לכהונה, יקח אשה, מה תל' בניין אתר, אומר
אירס את האש' ונתמנה להיות כהן גדול ויכנס תל' יקח אשה
מעשה ביהושע בן נמלא שקדש מרת' בת בייחוס ומינהו
הס'ר להיות כהן גדול וכנסה יכול אפילו עשה מאמר ביבמתו
ויכנס תל' יקח אשה ולא יבמה, ז ולא יחלל זרעו אין לי
אלא זרע שהוא מתחלל היא עצמה מבניין ודין הוא ומר' אם
הזרע שלא עבר עברה הרי הוא מתחלל היא שעברה עברה
אינו דין שיתחלל הוא עצמו ויכח שעבר עברה ואינו מתחלל,
ח לא אם אמרת באיש שאין מתחלל בכל מקום
תאמר באשר שהיא מתחללת בכל מקום, ואם נפשך
לומר לא יחלל ולא יחלל אף מי שהיה כשר ונתהלל,
ט בעמיו להביא בת חלל זכר כרת חלל זכר, כי אני' מקדשו,
רבי יהודה אומר בת גר זכר כרת חלל זכר, כי אני' מקדשו,
לומר מה גרם?

פרשה ג

ויברך י' אל משה לאמר איש מזרעך
לדורות' אשר יהיה בו מוס לא יגש
להקריב לחם אהיו, אמר רבי אעזר
ברבי יוסי' הא תינוק פסול' אעפ' שהוא תמים, מאימתי עבודתו
כשירה משיבאי שתי' שערות אבל אין אחיו הכהנים מקריבים
אותו לעבודתו עד שיהיה בן עשרים שנה, ב אשר יהיה
בו מוס אין לי אלא שלא יהיה בו מוס לאחר הדיבור, בזיכר
ובנגעים, יהיה בו מוס לפני הדיבור מבניין תל' אשר יהיה בו מוס,
אין לי אלא שגולד תמים ונעשר, בעל מוס גולד בעל מוס
במע' אמו מבניין תל' אשר יהיה בו מוס, ג לא יקרב
להקריב לחם אלהיו אין לי אלא תמידים שהם קריים לחם,
שנאמר את קרבני לחבי' לאישי, ושאר כל הקרבנות מבניין תל'
שוכ לחם, מבניין לרבות את הדם תל' להקריב, ואומר ויקריבו
בני אהרן את הדם אליו, ד מבניין אימורי חטאת ואמורי
אשם ואמורי קדשי קדשים ואמורי קדשים קלים מבניין תל' לא
יגש להקריב, מבניין הקומץ והלוג'ר והקטורת ומנחת כהנים
ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים תל' לא יגש להקריב, מבניין
היציקות והבלילות והתנפוח וההגשות והקמיצות והקטורת
והמליקות והקבלות וההזיות תל' לא יגש להקריב, יכול יהיו
חייבים על כולם תל' לחם, מה לחם מיוחד שהוא משוח עבודה
יצאו אילו שאינו משוח עבודה, ה כל איש אשר בו מוס
מה תל' לפי שכ' זרע אהרן אין לי אלא זרע אהרן, אהרן עצמו
מבניין תל' כי כל איש אשר בו מוס, אין לי אלא בעל מוס קבוע,
בעל מוס עובר מבניין תל' כל איש אשר בו מוס, ו עיור בין
סומא בשתי עיניו בין סומא אפילו בעינו אחת, ח'רור קבוע
והמים הקבועים מבניין תל' אין עיור, ז פסח בין
חג בשתי רגליו בין חג בדגלו אחת, רגלו חלולה ועקומה
ודומה למגל מבניין תל' פסח, ח'רור שחשמו שקוע חשמו בלום,
חושמן

הוא מחללת' לאעזר או עס אביה בשריפה ועס חמיה בסקילה,
היא באש תשרף, היא בשריפה ואין בועלה כשריפה, היא
כשריפה ואין זוממיה כשריפה,

פרשה כ

והכהן הגדול מאחיו שיהא גדול
מאחיו בנו כעושר ככה בחכמה
ובמדרא, אין לו מבניין שיגדלוהו
משל אחיו, תל' הגדול מאחיו שיהא גדול מאחיו, אמרו עליו
על פינחס איש חכמה שערל גורלו להיות כהן גדול והלכו
אחריו גיזברים וכרכול' וכצאניהו הוצי', וכלו עליו את המחצב
דינאי וזכ', אמר רבי חנניאל בן גמליאל וכי סתת היה והלא
דתנינו היה והלא היה כצאניהו אחר חורט כענין שנא' ושנים
עשר צמדים לפניו והוא טענים עשר, כ אשר יוצק על
ראשו שמן המשחה, לפי שנאמר שבעת ימים ילכסם הכהן
תחתיו מבניו, אשר יבוא אל אהל בוער לשרת בקודש שיכול
אין לי אלא שנמשח שבעה ונתרבה יום אחד נמשח יום אחד
ונתרבה שבעה, נתרבה יום אחד ונמשח יום אחד ואפילו שעח
אחת מבין תל' אשר יוצק על ראשו שמן המשחה אפילו שעח
אחת, ומילא ידו ללבוש את הבגדים אפילו שעח אחת,
ג אילו אמר ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרס, יכול לא
יפרע ובגדיו לא יפרס על מותו כדרך שכני אדם פורע' ופורמ'
על מיתיהם, לא יפרס לא יפרס כדרך הפורמים, הא כיצד
כהן גדול פורס מלמטה וההדיוט מלמעלה, ד ועל כל
נפשות כת לא יבוא, אמר רבי עקיבא מבניין לרביעית דם שהוא
משני מתי' תל' ועל כל נפשות מת, שתי נפשות ומת אחד לא
יבוא ולא יטמא חייב בלא יבוא וחייב בלא יטמא, אין לי אלא
כהן גדול שהוא חייב בלא יבוא וחייב בלא יטמא, מבניין לכהן
הדיוט שהוא בלא יבוא ושהוא בלא יטמא, תל' לא יטמא לא
יטמא לגזירה שזוהי מה לא יטמא אמור בכהן גדול חייב בלא
יבא וחייב בלא יטמא, אף לא יטמא האמור בכהן הדיוט חייב
בלא יבוא וחייב בלא יטמא, לאביו ולאמו לא יטמא מטמא הוא
למת מצוה, ה ומן המקדש לא יצא, עמהם אינו יוצא
יצא הוא אחרים, אלא הן ניכסין והוא נגלה, הן נכסין
והוא נגלה ויוצא עמהם עד פתח העיר דבי רבי מאיר, רבי
יהודה אומר' ומן המקדש לא יצא אינו יוצא כל עיקר, ו
ומבניין אם עבד עבודתו כשירה תל' ולא יחלל את מקדש אהיו
הא כהן הדיוט שעבר אונין עבודתו פסול', כי שמן משחת
אלהיו עליו, אין לי אלא משוח בשמן המשחה המדוכה בגדים
מבניין תלמוד לומר כי שמן משחת אהיו עליו אני' להגיד מר
גרם, ז הוא, לא המלך, הוא ולא הנזיר, הוא לרבות
כהן משוח מלחמה, אשה בכתוליה יקח, פרט לכוננת שכלו
כתוליה, ר' אעזר ורבי שמעון מכשירים בכוננת,
ב יאמר אלמנה מה תל' גרושה שאינ' אלא
אלמנה ולא נאמר גרושה הייתי או אלמנה
שהיא מותרת לכהן הדיוט אסורה לכהן
גדול גרושה שהיא אסורה לכהן הדיוט אינו דין שתהא אסורה
לכל אלו כן הייתי אומר אלמנה שהיא מותרת לכהן הדיוט
זרעו ממנו חולין, גרושה שהיא אסורה לכהן הדיוט יהא זרעו
ממנה ממזר תל' גרושה ולא יחלל, ב או אילו נאמר
גרושה ולא נאמר אלמנה הייתי אומר גרושה שהיא אסורה
לכהן הדיוט, זרעו ממנה חולין אלמנה שהיא מותרת לכהן
הדיוט זרעו ממנה כשר תל' אלמנה ולא יחלל גרושה ולא יחלל
אלמנ' להחמיר עליה וגרושה להקל עליה, ג וחללה אינו

לומר מקדשי הקדשים וצדק לומר וזמן הקדש' ט יאכל
אף במחלוקת והלא דין הוא ומה אם טבול יום ומזוסר כפורים
שהם כשירים לעבודת מחר אינו אוכלים במחלוקת / בעל מוס
שאינו כשר לעבודת מחר אינו דין שלא יאכל במחלוקת תל
יאכל אף במחלוקת / י אם נאמר על הפרוכת צדק לומר
על המזבח למה נאמר על המזבח / שאילו נאמר על הפרוכת
ולא נאמר על המזבח / הייתי אומר אל הפרוכת שהוא כפנים
יהיה פסול / אל המזבח שאינו כפנים לא יהיה פסול צדק לומר
אל המזבח / ואילו נאמר אל המזבח ולא נאמר אל הפרוכת הייתי
או אל המזבח שהוא כשר לעבודה יהיה פסול / פרוכת שאינה
כשירה לעבודה לא יהיה פסול צדק לומר אל המזבח וצדק לומר
אל הפרוכת / יא יכול לא יכנס לעשות רקיעות תל אך
כך הוא מצוותו / הכהנים כנכנסים אם אין כהנים ליום כנכנסים
אם אין טהורים כנכנסים טמאים / ואם אין חסידים כנכנסים בעלי
מומי / ומניין אם עבד עבודה פסולה תל ולא יחלל את מקדשי
ומניין שבעל מוס במיתה / רבי יהודה אומר נאמר כן חילול
ונאמר להלן חילול מה חילול שנאמר להלן מיתה אף כן
מיתה / וחכמים אומ' אין בעל מוס במיתה אלא באזהרה /
יב וידבר' אל משה ואל אהרן ואל בני ישראל הוזהר
את אהרן על ידי הכהנים ואת הכהנים על ידי ישראל ואת הכהנים
זה על ידי זה /

פרשה ד

וידבר' אל משה לאמר / דבר
אל אהרן ואל בניו / וינזרו / ואין
נזירה אלא הפרשה וכן הוא אומר
וינזר מאחרי ויעל גילוליו / ואמר נזור אהרן / וינזרו מקדשי
בני ישראל / על קדשי בני ישראל חייבים על פיגול נותר וטמא /
ואין חייבים על קדשי הגוים משום פיגול נותר וטמא / קדשי
ישראל / אין לי אלא קדשי בני ישראל / קדשי עצמן מניין תל
אשר הם מקדשים לי אני' / לרבות את כולם / כ מניין
שאין מדבר אלא בזמן / נאמר כאן חילול נאמר להלן חילול /
מה חילול שנאמר להלן זמן אף כאן זמן / ומה חילול שנאמר
להלן מיתה אף כאן מיתה / ומה חילול שנאמר להלן הרעייה אף
כאן הרעייה / רבי יהודה אומ' נאמר כאן אני' / ונאמר למטה
אני' / מה אני' האמור למטה מכרית / אף אני' האמור כאן
מכרית / ג אמור אליהם אלו העומדים לפני הר סיני /
לדרות יכם שינזר דבר לדרות / אם נאמר לאבות למה נאמר
לכנים / ואם נאמר לכנים למה נאמר לאבות / לפי שיש כאבות
מה שאין בכנים / ובכנים מה שאין באבות / באבות מהו אומר
וכל בת יורשת נחלה ממטות בני ישראל לאחד במשפחה משר
אבותיו תהיה לאשה למען ירשו בני ישראל איש נחלה אבותיו
כתוך בני ישראל / הרבה מצוות בכנים מה שאין באבות / הא
לפי מה שיש באבות מה שאין בכנים / ובכנים מה שאין באבות
צדק לומר באבות וצדק לומר בכנים / ד איש אין לי אלא
איש אשה מניין תל מכל זדעכם / מניין לרבות כל ישראל תל
כל איש / ה כל איש אשר יקרב מכל זדעכם / אל הקדש'
אשר יקדשו בני ישראל ל' וטומאתו עליו ונכרת' מה תל לפי
שנאמר והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ל' /
וטומאתו עליו ונכרתה והלא שלמים ככלל כל הקדשים היו /
שיכול אין לי חייבים כרת משום טומאה אלא על השלמים
בלבד / מניין לרבות כל הקדשים תל אמור להם לדרות יכם כל
איש אשר יקרב מכל זדעכם / אל הקדשים / או אינו מביא אלא
כיוצא בשלמים מה שלמים המיוחדים הנאכלים לשני ימים /
ליום אחד מניין תל בשר ששיריו נאכלים / על שאין שיריה
נאכלים

והטומא סוד' / חוטמו נוטף מניין תל או חסום / ח אבא
יוסי התיר אמר איזהו החרם הכוחל שתי עיניו כאחת אמרו לו
הפלתא / אף על פי שאין יכול לכוול שתי עיניו כאחת /
ט שרע שנשטמה יריכו / פיקה יוצא מגדולו / עקיבו
יוצא לאחוריו / פרסמו רחבה כשל אוזן מניין תל או איש'
י שכר רגל אין לי אלא שש ברה רגלו הקשו והעיקול
והקולבן מניין תל איש' / יא שכר יד אין לי אלא
שנשברה ידו אצבעותיו מורכבות זו על זו או קולשות על הפרק
כשר / למטה מן הפרק פסול / חתכה כשר מניין תל או שכר
יד' / יב גבו שיש לו שני גבנים / אין לו גבנים אלא אין
ל' אלא גבין אחד / זהו גבן האומר בתורה / רבי דוסא אומ' כל
שגבינו שוככים / רבי חנינא בין אנשינגוס אוכל שיש לו שתיים
גבנים ושתי שדראות / דק' זה הרוק חליון נחש עיניו מניין תל או
דק' / יג תכלול לבן כנכנס בשחור ושחור כלבן ר' יוסי
או אין מומים כלבן / איזהו תכלול לבן פוסק בסירה ונכנס
בשחור / יד בעינו להביא את שבעינו שתי עיניו למעלה
ושתי עיניו למטה / עינו אחת למעלה ועינו אחת למטה ורואה
את החרד ואת העלייה / כאחת / סכי משם ורגנס והרואה את
חבירו ואמר לו הוא וראו / טו גרב זו החרם / ילפת זו
חזית מצרית / מרוח אשך / רבי ישמעאל אומר כל שנמרחו
אשכיו / ר' עקיבא אכל שרוח באשכיו / הננייה בן אנשינגוס
אומר כל שמראו חשוכים /

פרק ג

אין לי אלא את אילו בלבד מניין לרבות
שאר המומים תל מוס מוס ריבך /
ב הכושי והחיגר והלבקן והקיפח
והנגנס והחרש והשוטה והשיכור / ובעלי נגעים טהורים תל
איש איש ריבה / ג והלא דין הוא ומה אם בהמרה שפסל
בה אותו ואת בנו וטריפה ויוצא דופן הכשיר בו הכושי והגיחור
והלבקן והקיפח / ד הנגנס והחרש והשוטה והשיכור ובעלי
נגעים טהורים אדם שהכשיר בו אותו ואת בנו וטריפה ויוצא
דופן אינו דין שכשיר בו את הכושי והגיחור והלבקן והקיפח
והנגנס והחרש והשוטה / ובעלי נגעים טהורים איש איש ריבה /
ה אשר מוס בו פרט לאותו ואת בנו וטריפה ויוצא דופן /
והלא דין הוא ומר' אם בהמרה שהכשיר בו הכושי והגיחור
והקיפח והנגנס והחרש והשוטה והשיכור ובעלי נגעים טהורים /
פסל בה אותו ואת בנו וטריפה ויוצא דופן / אדם שפסל בו
הכושי והגיחור והלבקן והקיפח והנגנס והחרש והשוטה
והשיכור ובעלי נגעים טהורים אינו דין שנפסל בו אותו ואת
בנו וטריפה ויוצא דופן תל אשר מוס בו מוס פרט לאותו ואת
בנו וטריפה ויוצא דופן / ו מוס בו פרט לשעבר מומו /
והלא דין הוא ומה אם בהמרה שפסל בו אותו ואת בנו וטריפה
ויוצא דופן אם עבר מומה כשירה / אדם שהנשיו בו אותו ואת
בנו וטריפה ויוצא דופן אם עבר מומ' לא יהיה כשר / לא אם
אמרת כבהמרה שהכשיר בה הכושי והגיחור והלבקן והקיפח
וזנגנס והחרש והשוטה והשיכור ובעלי נגעים טהורים תאמר
כאדם שפסל בו את כל אילו אם עבר מומו לא יהיה כשר תל
מוס בו פרט לשעבר מומו / ח לחם לא היו מקדשי הקדשים
ומן הקדשים יאכל / אם נאמר מקדשי הקדשים למה צדק לומר
ומן הקדשים / ולמה נאמר ומן הקדשים שאילו נאמר מקדשי
הקדשים ולא נאמר מן הקדשים הייתי אומר קדשי קדשים /
שהותרו לדר מהם יאכל ומקדש קלים לא יאכל / צדק לומר מן
הקדש' / או אילו נאמר מן הקדשים ולא נאמר מקדשי הקדש'
הייתי או מקדשים קלים יאכל ומקדשי קדשים לא יאכל צדק

בזה פרש לעירובים לפחות במאה * אין לי אלא אוכלי תרומה באוכלי תרומה * מניין אוכלי תרומה באוכלי חולים * אוכלי חולים באוכלי תרומה * אוכלי תרומה באוכלי קודש * אוכלי קודש באוכלי תרומה * משקל תרומה במשקל חולים * משקל חולים במשקל תרומה * משקל קודש במשקל תרומה * משקל תרומה במשקל קודש * מניין תל מן הקדשים * יא כי להם * כי להמי קמלת את החשים כל שהיא רצעה * ומקניב את הירק כל שהוא רצעה * יכול תהיה קניבת ירק חול תל היא * הרי היא בקודשתה * יב יכול תהיה נבלת בחמה בטמאה בנדים בבית הבליעה תלמו לומר נבילה ושריפה לא יאכל לטמאה בה את שאין לו טומאה לא אכילתה יצתה נבלת בהמה שהיא בטמא עד שלא יאכלנה *

יג יכול נבלת העוף תטמא מן הכתוב ונבלת בהמה מקל וחומר תל כבהמה את מטמא אביה ובליעה ואין מטמא בנבלת בהמה בבית הבליעה * יד ושמרו את משמרותי ישמרו לי משמרותי ושמרו את משמרותי להזהיר בית דין על כך * ולא ישארוטא יכול בנבלת הכתוב מדבר תל עליו בקודש הוא מדבר ואינו מדבר בנבילה * טו ומתו בו ולא המעשר * כי יחלו להו * פרש לשהור שאכל מן הטמא * יז אם נאמר הקלות למה נאמרו החמורות שאילו נאמרו הקל * ולא נאמר החמורות הייתי אומר על הקלות בלא תעשה ועל החמורות בקבועה צרך לומר החמורות * או אילו נאמרו החמורות ולא נאמרו קלות הייתי או על החמורות יהיה חייב ועל הקלות יהיה פטור צריך לומר הקלות וצרך לומר החמורות * וז אין לי אלא כבוד מנין אפילו לי אפילו ישראל * תל וכל זר לא יאכל ואין אכילה לפחות מכוית * קודש מה קודש אמור להלן בקדשי הגבול הכתוב מדבר * אף קודש האמור כאן בקדשי הגבול הכתוב מדבר * יז תושב זה קנין קניין עולם ושכיר זר קנין קניין שנים * יאמר תושב מר תל שכיר אם הקנין קניין עולם ואינו אוכל * הקנין קניין שנים יאכל * אילו כן הייתי או תושב זה קנין קניין שנים וכשהוא אמר שכיר כזר ולימד על התושב שהוא קנין קניין עולם * יח רבי שמעאל אומר נאמר כאן תושב ושכיר ונאמר תושב ושכיר בפסח כזר תושב ושכיר האמור בפסח כזר את הערל אף תושב ושכיר האמור כאן יפסל כזר את הערל * רבי עקיבא אומר איש איש לרבות את הערל *

פרשה ה

מניין לכהן שנשא אשה וקנה עבד * שיאכלו בתרומה תל וכהן כייקנה קניין אף קנינו שקנה קניין אוכל * ב יכול אפילו קנה עבד עבד יאכל בתרומה תל כסף יצא עבד עברי שאין כסף * ג אוציא את עבד עברי שאינו כסף ולא אוציא את של שותפים תל כספו הוא פרש לשחציו עבד ונחציו בן חורין * ד יליד בית מה תל אם הקנין קניין כסף אוכל ויליד בית לא יאכל * אילו כן הייתי אומר מה קניין כסף שיש בו כסף * אף יליד בית שיש בו כסף * ומניין שאעפ שאין שוה כלום תל ויליד בית מכל מקום * ה אידן אני אומר יליד בית בין שיש בו כסף בין שאין בו כסף אוכל * אבל קניין כסף אם יש בו כסף אוכל אם אין בו כסף לא יאכל * תל קניין כספו ויליד ביתו מה יליד ביתו אעפ שאינו שוה כלום אף קניין כספו אעפ שאינו שוה כלום * ו מניין לכהן שיאכל את אמו בתרומה ודין הוא אם עשה זרע כאב לפסול נעשרה את הזרע כאב להאכיל * הין אם עשרה את הזרע כאב לפסול * שמידת הפסול מרובה * נעשה את הזרע כאב להאכיל שמידת אכילה

נאכלו מניין * תל זבח * מיני זבחים * העופות והמנחות שאין מיני זבחים עד שהיה מרבה לזב שכן של מצורע מניין * תל אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים * ו יכול כל שחייבים עליו משום פיגול יהיו חייבים עליו משום טמאה ודין הוא ומה אם פיגול שהיה בקבועה וכידועה אחת ולא הותר מכללו אינו נוהג אלא בדבר שיש לו מתירים * טומאה שהיא כשתי ידיעות ועולה חומר והותרה מכללה * אינו דין שלא תנהוג לא בדבר שיש לו מתירים * מנין הקומץ וחלבונה והקטורת ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים * תלמוד לומר אל הקדשים אשר יקדישו לרבות את כלם * ז יכול יהיו חייבים עליו מיד תל אשר יקריבו * אמר רבי אלעזר וכו' יש נוגע חייב * אם כן למח נאמר אשר יקרב עד שיכשר ליקרב * את שיש לו מתירים עד שיקרבו מתירים * את שאין לו מתירים עד שיקדש בכלי * ח וטומאתו עליו * טומאת הגוף * יכול טומאת בשר * תל וטומאתו עליו וטומאתו עליו לגיזה שוה * מה טומאתו עליו נאמר להלן בטומאת הגוף דבר לא דבר בטומאת בשר * אף טומאתו אמורה כאן בטומאת הגוף דבר לא דבר בטומאת הכשר * ט רבי אומר ואיש טומאתו עליו בטומאת הגוף דבר לא דבר בטומאת בשר * אחרים אומר לא דבר לא כמי שהטומאה פורשת ממנו * יצא הכשר שאין טומאה פורשת ממנו * ו נכרתה הנפש ההיא * יכול מצד זה לצד זה תל כלפי * בכל מקום אני *

פרק ו

זרע אהרן אין לי אלא זרע אהרן * אהרן עצמו מניין לתל והוא צרוע או זכ בקדשי לא יאכל עד אשר וטהר * אוכלים הן ישר במעשר * טבולי יום * אהרן ובניו מניין * ודין הוא וכה ישראל שאין אוכלים בתרומה במעורבי שמש הרי הן אוכלים במעשר * טבולי יום אהרן ובניו שהם אוכלים בתרומה במעורבי שמש אינו דין שיאכלו במעשר טבולי יום * יצאו ישראל מן הכתוב ואהרן ובניו בקל וחומר * ב עד אשר וטהר * יכול עד שיבוא במים תל ובה ושמע וטהר * מה טהרה האמורה למטן ביאת שמש * אף כאן ביאת שמש * ג והנוגע בכל טמא נפש ואין טמא נפש אלא במגע * אשר תצא ממנו שכבת זרע זרע בעל קרי * מניין לרבות את הנוגע בשכבת זרע תל או איש * ד אשר יגע בשרץ אין לי אלא השרץ * מניין לרבות את הנבילה תל בכל שרץ אשר ישמ * לו לרבות את השיעור * אדם זה הכת * טומאת אדם זה טמא בת טומאתו לרבות זבים וזבות נידות ויולדות * אין לי אלא ימי קולן * ימי חומרן * מניין תל לכל טומאתו * אשר יטמא לרבות בועל נידה * לו לרבות בחלע * לרבות נבלת עוף הטהור * ח ונפש כי תגע בו * לא הבסיסה * וטמא עד הערב ולא יאכל מן הקדשים * יש לך קדשים שהוא אוכל בהם * פרש לעירובים ולפחות מראה * ו אין לי אלא אוכלי תרומה באוכלי תרומה * מנין אוכלי תרומה באוכלי חולים * אוכלי חולים באוכלי תרומה * אוכלי תרומה באוכלי קודש * אוכלי קודש באוכלי תרומה * משקל תרומה במשקל חולים * משקל חולים במשקל תרומה * משקל קודש במשקל קודש * משקל קודש במשקל תרומה * בושקה קודש במשקל קודש מנין * תל מן הקדשים ריבה * ז כי אם רחץ בשרו * יכול יהיה מרחץ אבר אבר תל ובה השמש וטהר מה ביאת שמשו כולן כאחת אף מים כולן כאחת * ח ובה השמש וטהר ביאת שמשו מעכבתו מלאכול בתרומה ואין רחיצת גופו מעכבתו מלאכול בתרומה * ט ואחר יאכל מן הקדשים יש לך קדשים שאינו אוכל

אכילה מעושר, אר שמעון תל וילד בית יאכיל, הם יאכלו, הם אוכלים ואין הכהמה אוכלת, יכול לא תאכל בכרשינים/תל גפס, בלחמו, יצא המת שאין לו לחם, ז ובת כהן כיתהיה לאיש זר אין לי אלא למכור, מניין אפילו לזר ולישראל תל לאיש זר, מנין אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, תלמוד לומר לאיש, לאיש המאכיל, ח והלא דין הוא ומה אם ישראל שאין ביאתו פוסלתה מן הכהונה, ביאתו פוסלתה מן התרומה כהן גדול שביאתו פוסלתה מן הכהונה, אינו דין שתהא ביאתו פוסלתה מן התרומה, לא אם אמרת כישראל שאינו מאכיל אחרות, תאם בכח גדול שמאכיל אחרות, הואיל זהו מאכיל את אחרות לא תהא ביאתו פוסלתה מן התרומה תל לאיש לאיש המאכיל, ט היא בתרומה הקדשי לא תאכל היא אינה אוכלת אוכלת היא את אמה, י כיצד בת ישראל לכהן שניסת לכהן וילדה ממנו בת, והלכר הכת ונשאת לעבד וניסת לנכרי הייתי אומ' כשם שאינה אוכלת כך אמה לא תאכל, תלמוד לומר היא בתרומה הקדשים לא תאכל, היא אינה אוכלת אכל אוכלת היא אמה

פרשה י

אם נאמר בתרומה למה נאמר בקדשי ואם נאמר בקדשי למה נאמר בתרומה לפי שיש בקדשי מה שאין כן בתרומה ובתרומות מה שאין בקדשים, קדשים הותרו לזר, ותרומות לא הותרו לזר, קדשים חייבים עליהם משום פיגול, ותרומות אין חייבים עליהם משום פיגול נותר וטמא, הא לפי שיש בתרומות מה שאין כן בקדשים ובקדשים מה שאין כן בתרומות צריך לומר בתרומות וצריך לומר בקדשים.

פרק ה

יאמר גרושה מה תל אלמנה שאילו נאמר גרושה ולא נאמר אלמנה הייתי אומר גרושה שהיא אסורה לכהן הדיוט הרי היא חוזרת אלמנה שהיא מותרת לכהן הדיוט אינו דין שתחזור, אילו כן הייתי אומר גרושה שאין לה זרע תחזור, אלמנה בין שיש לה זרע בין שאין לה זרע תחזור, תל אלמנה וזרע אין לה, ב או אילו נאמר אלמנה ולא נאמר גרושה הייתי אומר אלמנה שאין לה זרע תחזור, גרושה בין שיש לה זרע בין שאין לה זרע לא תחזור תל אלמנה תזרע אין לה גרושה וזרע אין לה, אלמנה להחמיר עליה ונדרשה להקל עליה, ג וזרע אין לה אילו לא זרעה זרע וזרעה מניין תל וזרע אין לה, כיצד בת כהן שניסת לישראל וילדה ממנו בת והלכה הכת ונשאת לכהן וילדה ממנו בן הרי זה ראוי להיות כגן ועומד ומשמש על גבי המזבח, מאכיל את אמו ופוסל את אם אמו, ואת אומרת לא ככני כהן גדול שהוא פוסל מן התרומה, ד אין לי אלא זרע כשר זרע פסול מניין תל וזרע אין לה כיצד בת ישראל לכהן, ובת כהן לישראל וילדה ממנו בת, והלכר הכת וניסת לנכרי וילדה ממנו בן הרי זה מזור, הייתה אם אמו בת ישראל לכהן תאכל בתרומה, ובת כהן לישראל לא תאכל בתרומה, ח יכול אפילו זרע מן השפחה ומן הנכרית ויפסול אם יאכיל, תל לה, לה, יצא זה שאינו זרעה כיצד בת ישראל לכהן ובת כהן לישראל וילדה ממנו בן והלך הבן ונכנס עם השפחה והנכרית וילדה ממנו בן יכול ויפסול או יאכיל, תלמוד לומר אין לה יצא זה שאינו זרעה.

פרק ו

ושבה אל בית אביה, פרש לשומרת יבם, בנעוריה, פרש למעוברת, והלא דין הוא ומה אם במקום שלא עשה הולד מן הראשון כולד מן האחרת לפוטרה מן היבם עשה את העובר כולד, כאן שעשה את הולד מן הראשון כולד מן האחרת לפוטלה מן התרומה אינו דין שנעשה

את העובר כליד לזו מח לא עשה את העובר כולד לפוטרה מן היבם שכן עשה את המת' כחיי נעשה את העובר כולד לפוטלה מן התרומה שלא עשה את המתים כחיים תלמוד לומר ושביר אל בית אביו פרש לשומרת יבם, בנעוריה פרש למעוברת מלחם אביה תאכל הא אינו מדבר לא בקדשי הנכר, ב מנין לבת כהן שניסת לישראל ואכל אכלה תרומה וכן כהן שאכל תרומה חבירו יכול יהיו חייבים בחומש תל וכל זר לא יאכל קודש, ואיש כי יאכל קודש בשגגה יצאו אילו שאין זרים לה, איש פרש לקטן או יכול שאני מוציא בן תשע שנים ויום אחד תל ואיש, ג כי יאכל אין אכילה פחותה מכזית, קודש, מר קודש האמור להלך בקדשי הנכר הכתוב מדבר, ד בשגגה פרש לזיד, אר יוס' שמעתי באוכל מבשר קדשי קדשים לאחר זריקת דמים שהוא מטלם את הקרן לכחנים, והכחנים לוקחים בדמיו, ויוסף המישייתו עליו, שיהיה הוא וחומשו חמש, ה מניין שאין משלמים מן הלוקט מן השכחה ומן הפיאה ומן ההפקר ולא כמעשר ראשון ותקדש שניסלה תרומתו ולא כמעשר שני שנפרד שאין הקדש פורח את

הקדש דברי ר' מאיר, וחכמים אומרים משלמים בכלם, ו מניין שאין משלמים לא מבשר מן תל ונתן לכהן את הקודש לפיכך אם אכל קישואים של ערב שביעית יכתין לקישואים של מוצאי שביעית ושלם מהם דברי ר' עקיבא ר' איעזר או משלמים ממין על שאינו מין ובלבד שישלם מן היפה על הרעה, הא כיצד אכל גרוגרת ושילם לו תמרים תבא לו ברכה, ז יכול תהא הפרשתו מקדשתו לחייב עליו קרן וחומש תל ונתן לכהן את הקודש מתנתו מקדשתו לחייב עליו קרן וחומש, ואין הפרשתו מקדשתו לחייב עליו קרן וחומש דברי ר' מאיר, איעזר בר' שמעון אומ' אף הפרשתו מקדשתו לחייב עליו קרן וחומש, ח ולא יתלול להביא את הסך ואת השות' ואת קדשי בני ישראל, על קדשי בני ישראל חייבים חומש ואין חייב על קדשי גוים כדומש, ט יכול יהיו חייבים בתרומה שבטבל תל אשר ירמיו לוי על המזבח הם חייבים ואינו חייבים על התרומה שבטבל, י והשיאו אותם עון אשמו' מלמד שאף על הטבל חייבים מיתרם בכלם את קדשיהם פרש לזרע ולטמא, כי אנוי מקדש להניח מה גרם, ישראל אילו ישראל, גר, אילו הגר, הגר, לרבות נשי הגר, כישראל, לרבות נשים ועקדים, ב אכ מה תל איש איש להביא את חנונים שהם נודדים כנודדים ובגדבות כישראל, אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם וכל נדבותם אשר יקריב לוי לעולה, אין לי אלא עולה, מניין לרבות את השלמים, תל נדריהם, מניין את התודה תל נדבותם, מנין לרבות את העופות והמנחות והיינן והלכונה וזרע, תל נדריהם לכל נדריהם נדבותם לכל נדבות, אכלמה נאמר אשר יקריב לוי לעולה, פרש לנזירות דברי רבי עקיבא, אר יוס' הגלילי אפלי אתה מרכה כל היום אין כאן אלא עולה כלכל, לרצונכם, אין כופים את הציבור על כדורו, תמים זכר בבקר וכפשים ובעזים, תמות חזרות בבחמה, ואין תמות חזרות באופות, יכול שיבש גפה ושיכמת עינה ושקטעה רגלה, תל מן העוף ולא כל העוף, ג אשר בו מום, אין לי אלא בעל מום קבוע, בעל מום עובר מניין, תל כל אשר בו מום, ד לא תקריבם משום כל תשחט הריב' תשחט אמור למטה הוא אינו אומר כן לא תקריבם אלא משום כל תקדש, ה מנין אמר המקדש בעל מום למזבח עובר משום ד' דברי' משום כל תקדש משום כל תשחט וכל תזרק את הדם, וכל תקטיר את החלב וכל תקטיר מקצתו ר' יוסי בר' יהודה אומ' או משום כל תקבל את הדם

פרשה ז

ועקדים, ב אכ מה תל איש איש להביא את חנונים שהם נודדים כנודדים ובגדבות כישראל, אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם וכל נדבותם אשר יקריב לוי לעולה, אין לי אלא עולה, מניין לרבות את השלמים, תל נדריהם, מניין את התודה תל נדבותם, מנין לרבות את העופות והמנחות והיינן והלכונה וזרע, תל נדריהם לכל נדריהם נדבותם לכל נדבות, אכלמה נאמר אשר יקריב לוי לעולה, פרש לנזירות דברי רבי עקיבא, אר יוס' הגלילי אפלי אתה מרכה כל היום אין כאן אלא עולה כלכל, לרצונכם, אין כופים את הציבור על כדורו, תמים זכר בבקר וכפשים ובעזים, תמות חזרות בבחמה, ואין תמות חזרות באופות, יכול שיבש גפה ושיכמת עינה ושקטעה רגלה, תל מן העוף ולא כל העוף, ג אשר בו מום, אין לי אלא בעל מום קבוע, בעל מום עובר מניין, תל כל אשר בו מום, ד לא תקריבם משום כל תשחט הריב' תשחט אמור למטה הוא אינו אומר כן לא תקריבם אלא משום כל תקדש, ה מנין אמר המקדש בעל מום למזבח עובר משום ד' דברי' משום כל תקדש משום כל תשחט וכל תזרק את הדם, וכל תקטיר את החלב וכל תקטיר מקצתו ר' יוסי בר' יהודה אומ' או משום כל תקבל את הדם

סיפרא

www.daat.ac.il * דעת - אתר לימודי יהדות ורוח

אלה אס אינו עניין לאכילה תנויה עניין לזביחה, אף תחילת זביחתו לא תהיה אלא על מנת לאכול ליום אחד.
 ב אין לי לא תודה מנין לכל הנאכלים ליום אחד שלא תהא זביחתו לא על מנת לאכול ליום אחד תלוי תזכור זכת תודות וזי תזכור זכת לזכות זכאים הנאכלים ליום אחד שלא תהא זביחתו אלא על מנת לאכול ליום אחד, ג ושמיטת זו משנה ועשיתם זו המעשה וכל שאינו במשנה אינו כמעשה, ושמרתם מצוות יי ועשיתם אותם ליתן שמירה ועשייה במצוות, אני יי אני נאמן לשלם שכר, ד ולא תחלו שומע אני ממשמע שנאמר ולא תחלו אבוד קדש וכשהוא אומר ונקדשתי מסור את עצמך וקדש שמי, יכול ביחודי תל תכור בני ישראל המרוכבים, ה מיכן אמרו כל המוסר עצמו על מנת לעשות לו נס אין עושים לו נס, ו שלא לעשות לו נס עושים לו נס, שכן בעינו כחנניה מישאל ועזריה שאמרו לנבוכד נצור לא חשחין אנחנו על דנא פתנא להתכותך, הן אייתא אלהנא די אנחנו פלחין יכול לשיזכותן מן אתון נורא יקדמת וכן ידך מלכא ישיזיב, והן לא ידעו להיות לך מלכא דלא תלך לית אנן פלחין וילצם דרבה דהקמת לא סגדן, וכשתפס מרינוס את פפוס ואת לילינוס אחיו בלודיא אמר להם אי אתם מעמך של חנניה מישאל ועזריה יבוא אליכם ויציל אתכם מידי ואמרו לו חנניה מישאל ועזריה כשרים הן, ונבוכד נצי היה הנקן שיעשה נס על ידו, אבל אתה מלך רשע אתה, ואין אתה תגון שיעשה נס על ידך, ואנן מחוייבי מיתת עול לשמים ואם אין אתה הורגני, הרבה מוזיקים לפני המקום הרבה דובים הרבה אריות הרבה נמרים הרבה נחשים שרפים הרבה עקרים שיפגעו בנו אלא סוף שהמקים עתיד לתכועד מינו מידך, אמרול נסע משם עד שבא עליו דיופלי, ברומי והוציאו את מוחו בבקצות.
 ו המציא אתכם מארץ מצר, על תניי הוצאתי אתכם מארץ מצרים, על תניי שתמסרו עצמיכם לקדש את שמי להיות לכם לאלהים, על כרחם: אני יי, אני נאמן לשלם שכר.

פרשה ט

ומניין שמעבדים את הייחנה על הנליף שגלו ועדין לא הגיעו תל בני ישראל מועדי, עשרה את המועדות שיעשו אותם כל ישראל, ב הייתה שנה צריכה להתעבר וישבו ונתנו כריב ועמדו לא רס יקו ליור מועדות עד שאירע הדבר יכול תהא מועדות, תל אשר תקראו אותם מועדי קראתם אתם מועדי ואם לא ואינם מועדי, ג לא הייתה השנה צריכה לעבר ועיבורה אנוסים או שונגי או מוטעי מניי שהיא מועדות שז אשר תקראו אותם מועדי אם קראתם אתם מועדי ואם לא אינן מועדי, ד עיבורה כליהל עכרוה משה להבדילה פחות חודש או יותר חודש יכול תהא מועדות תל אותם אותם אלה הם, אין אלה מועדי, ו ומניין שמעבדים את השנה מפני הצורך תל אלה מועדי יי בקראי קודש אשר תקראו אותם במועד, ו יכול כשם שמעבדי את השנה מפני הצורך כך עיבורה מפני הטומאה תלמוד לזכר ובחודש הראשון פסח אל יצא חודש הראשון ידי פסח.
 ז ומה ענין שבת לענין מועדות לא לזכור שכל המהלל את המועדו מעלים עליו כאלו חילל את השבתות וכל הבקי את המועדות מעלים עליו כאלו קיים את המועדות ואת השבתות, ח ומניין ליום הכיפורים שחל להיות בשבת ושגן ועשה מלאכה ממין שהוא חייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו תל שבת היא יום הכיפורים הוא דברי ר' עקיבא רבי ישמעאל אומר אינו חייב אלא אחת.

סיפרא

ז כ ii

יא יכול הוא אותו ואת בנו נוהג בזכרים כבנקיבות ודין הוא חייב כאן וחייב באם על הבנים, מהאם על הבן לא עשה בו את הזכרים כנקיבות, אף כאן לא נעשה בו את הזכרים כנקיבות, יב לא אם אמרת באם על הבנים שלא עשה בו את המזומן כשאינו מזומן, תאמר כאן שעשה את המזומן כשאינו מזומן, והאיל ועשה בו את המזומן כשאינו מזומן, יהא אותו ואת בנו נוהג בזכרים כבנקיבות, תל אותו על אחד הוא חייב, ואינו חייב על שנים.

פרק ח

אחר שריבה הכתוב זכית לדין חייב כאן וחייב באם על הבנים, מהאם על הבן לא עשה בו את הזכרים כנקיבות, אף כאן לא נעשה בו את הזכרים כנקיבות, ב אם נפשך לומר אותו ואת בנו את שבו כרוך אחריו, יצא זכר שאין בנו כרוך אחריו, ג אותו ואת בנו אין לי אלא אותו ואת בנו, אותו ואת אמו מניין, תל לא תשחטו הרי כאן שנים, ד את שבה אחר ושחט את הפרה ובה אחר ושחט את אמה, ובה אחר ושחט את בתה, שנים האחרונים חייבים, אותו ואת בנו ולא אותה ואת האחים, כיצד חמשה אחים ואחד כך שחט את האם אינו חייב אלא אחד, אבל שחט את האם ואחר כך חמשה אחים חייב על כל אחת ואחת, ה אותו ואת בנו ולא אותה ואת אבא אם אמה כיצד שחטה ואת אמה שכן הוא רשאי ואחר כך שחט את האבצית סופג את הארבעים, סימכים אומר משום רבי מאיר סופג שמונים שחטה ואת אמה ואת אבא סופג שמונים, ו אותו ואת בנו ולא אותה ואת בתה, בתה כיצד שחטה ואת בתה שכן הוא רשאי ואחר כך שחט את האבצית סופג ארבעים סומכים אומר משום רבי מאיר סופג שמונים, שחטה ואת בתה ואת בת בתה סופג שמונים.
 ז לא תשחטו פרט לשחט ונתנבלה בידו לנחור ולמעקר להביא את השוחט לאכילת גוים ולאכילת כלבים, ח השוחט ונבצית טריפה, השוחט לען, השוחט פרה חטאת, ושור הסקל, ועגלה עדופה, ר מאיר מחייב, ור שמעון פוטר, השוחט ונתנבלה בידו הנחור והמעקר פטור משום אותו ואת בנו, ט ביום אחר ר' בארי אומר יום מיוחד ושעון כרוך, מיכן אמרו בארבעה פרקים בשנה תבזכר בהמה להבדיר צריך להודיעו אמה מכרתו לשחט, בתה מכרתו לשחט, אילו הן ערב יום טוב האחרון של חג וערב יום טוב הראשון של פסח, ו ערב עצרת, וערב ראש השנה, וכדברי יוסף הנלילי, אף ערב יום הכיפורים כנליל, אר יהודה אימתי בזמן שאין לו ריוח אבל יש לו ריוח אינו צריך להודיעו, ומודה ר' יהודה במוכר את האם לחתן, ואת הכת לכלר, שהיה צריך להודיעו שהדבר ידוע ששניהם שוחטים ביום אחד, יא ובארבעה פרקים אילו כופים את השחט לשחט בעל כורחו אפי' שור אף דינר, ואין ללוקח אלא דינר כופים אותו לשחט לפיכך אם מת מתה ללוקח, אבל בשאר ימות השנה אינו כן לפי, אם מת מת למוכר בפני שלא משך, יב יום האמור באותו ואת בנו, היום הולך אחר הלילה, זו דרש ר' שמעון בן זומא לפי שכל העניין של מעלן ושל ממשן אינו מדבר לא במוקדש ובמוקדשים הלילה הולך אחר היום, יכול אף לענין אתו ואת בנו יהיה הלילה הולך אחר היום נאמ' כן ואם י' נאמ' להלן כמעשה בראשית יום א', מה יום אחד האמור כמעשה בראשית היום הולך אחר הלילה אף יום א' האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה, וזי תזכור וזכת תוד' לוי לרבינכם תזכור ביום ההוא יאכל שאין תלמוד לומר.

פרק ט

פרק י

למען הוא מוכר בעיבור שנה וכן
הוא מדבר בקידוש חדש נראה בעליל
או שכאן עדים והעידו לפניו ולא
הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה יכול יהיה מקודש תל אשר
תקראו אותם במועד. אם קריתם אתם בועדיי ואם לאו אינן
מועדיי. ב קידשתו שלא בעדים או שכאן העדים והעידו
ונמצאו זממים מניין שיהיה מקודש תל אשר תקראו אותם
במועדיי. אם קריתם אתם במועדיי ואם לאו אינן במועדיי.

ג קידשוהו אנוסים או שוננין או מוטעים מניין שהוא
מקודש תל אשר תקראו אותם במועדיי. אם קריתם אתם במועדיי
ואם לאו אינן במועדיי. ד קידשוהו קודם זמנן או לאחר
עיבורו יום אחד יכול יהיה מקודש תל אותם או תל הם
אילו במועדיי. ה יכול כשם שמעבדים את השנה בפני
הצורך כך יקדשו את החודש בפני הצורך תל החודש אחר
החודש והולכים. ו יכול אם הוצרך שני ימים נותנים
לו שני ימים תל יום. אין לו אלא יום אחד בלבד. ומניין
שמחללים את השבת להעיד עליהם תל אלה במועדיי.

ז יכול כשם שמחללים את השבת להעיד עליו כך יחללו
את השבת להודיע עליהם שנתקיימו תל אשר תקראו.
על קריאתם אחר מחלל את השבת ואי אתר מחלל את
השבת להודיע עליהם שנתקיימו.

פרק יא

ובחודש הראשון בארבעה עשר יום
לחודש בין הערבים יכול משתחשך
תל יום. אי יום יכול משתי שעות תל
ובין הערבים מה בין הערבים מיוחד משפנר יום. אף יום
משפנר יום משש שעות ולמעלה. אעפ שאין ראיה לדבר
זכר לדבר. או לנו כי פנר יום כי נטו צללי ערב.

ב ובחמשה עשר יום לחודש הזה המצות יום זה טעון
מצה ואין חג הסוכות טעון מצה והלא דין הוא וכה אם זר
שאין טעון סוכה טעון מצה. זה שטעון סוכה אינו דין שטעון
מצה תל זה. חג המצות זה טעון מצה. ואין חג הסוכות טעון
מצה. ג חג המצות שבעה ימים לוי מה תל לפי שנאמר
ששת ימים תאכל מצו וביום השביעי חג לוי שביעי בכלל החג
ולמה יצא להקיש אליו אלא מה שביעי רשות אף כולם רשות.
יכול אף לילה הראשון רשות תל עליו תאכלו מצות הכתוב
קבעו חובה. ד אין לי אלא בזמן שבת המקדש קיים
בזמן זה שאין בית המקדש קיים מניין תל בערב תאכלו מצות.
אם כן למה נאמר שבעת ימים מצות תאכלו. מצה נאכלת
כל שבעה ויוצא בה ידי חובתו בפסח יצאו חלות ודקיקי נזיר
שאין נאכלים כל שבעה. ה והקרבנם אשה לוי שבעת
ימים מניין אם אין לך פרים הבא אילים. ואם אין לך אילים
הבא כבשים. ואם אין לך בטורה. הבא בטומאה. ואם למד
נאמר והקרבנם אשה לוי שבעת ימים יקריב אשה לוי מכל
מקום.

פרשה י

כי תבאו יכול משכאן לעבר הירדן
תל אל ארץ המיוחדת.

ב יכול משכאן לעמון ומואב
תלמוד לומר אשר נתן לכם. לכם ולא עמון ומואב.

ג וקצרתם את קצירי שתהא תחילת לכל הנקצרים.
יכול אף של בית השלחים ושל בית העמקים. תלמוד לומר
קצירכם קצירכם של כולם אמרת. ולא של בית השלחים
ושל בית העמקים. ד קציר ולא הקשניות. קצירי
לא השחת. רבי יהודה אומר אם תתחיל עד שלא הביאה שליש

קוצר ומאכיל לכהמרה ולחיה ולעופות ופטור מן הלקט ומן
השכחה ומן הפאה והייב במעשרי. ר שמעון אומר אף משהביא
שליש מתחיל קוצר ומאכיל לכהמרה ולחיה ולעופות ופטור
מן הלקט ומן השכחה ובן הפאר והייב במעשרות. וקצרתם
את קצירי והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן אין
מצות קצירה בכהן. ה והזיף את העומר לפניי. שלש
שמות יש לו עומר שבלים. עומר תנופה עומר שמו לרצונכם
אין כופים את הצבור על כורחו. ממחרת השבת. מחרת יום
טוב יניפנו הכהן בניין אב לכל התנופות שיהו בכהן.

ו ועשיתם ביום כבש בן שנתו אף על פי שאין עומר.
ועשיתם עומר אף על פי שאין כבש. ביום הניפכם ואין תנופה
אלא ביום. כבש בן שנתו תמים לעולה לוי לא שנה למניין
עולם. ז ומנחתו שני עשרונים סולת בלולה בשמן
אשה לוי לריח ניהוח הרי זה יצא מכלל כל הכבשים לישען
שני עשרונות. ח יכול כשם שנפלה סולתו כן
יכפל יינו תל יין רביעית. יכול לא יכפול יינו שאין היין נבלל
עם הסולת. אבל יכפל שמונה השמן נבלל עם הסולת תל
ונכסו רביעית ההין. כל נכסיו יהיו רביעית. ט אילו
אומר קלי וכרמל לא תאכלו יכול אף הקישניות בכלל תל
לחם. אין לי אלא חשים שקדים לחם שנאמר מבושבותיכם
תביאו לחם תנופה. ומניין לרבות שקורים וכוסמים ושיבולת
שועל ושיפון תל וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה.

י עד הביאתם את קרבן אלהיכם זה העומר יכול זר
הכבש צא ודאר מה אמור לבשן משם הבאת עומר אף כאן
עומר. משקרב העומר מוצאים שוקי ירושלים מלא קמח קלי
שלא כרצון חכמים בדברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר כרצון
חכמים היו עושין. משקרב העומר הותר החדש ביד. וההוקים
בותרים מחצות היום ואילך. ולהלן משהרב בית המקדש
התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף כולו אסור. אמר רבי
יהודה והלא מן התורה הוא אסור שנ' עד עצם היום הזה מפני
מה הרחוקים בותרים מחצות היום ולהלן מפני שהם יודעים
שאין בית דין מתעצלים בו. יא חוקת עולם
לכית עולמים. לדורותיכם שינהוג הדבר לדורות. בכל
מושבותיכם בארץ ובחוצות לארץ. אמר רבי שמעון שלשה
דברים תלוי בארץ ונוהגי בארץ ובחוצה לארץ החדש והעולה
והכלאים. החדש אסור מן התורה בכל מקום והעולה הלכה
והכלאים מדברי סופרים.

פרק יב

וספרתם לכם כל אחד ואחד. ממחרת
השבת. ממחרת יום טוב. יכול ממחרת
שבת בראשית. אר יוםי רבי יהודה

כשהוא אומר עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום
כל ספירתם לא יהיה אלא חמשים יום. ב אם אומר את
ממחרת שבת בראשית פעמים שאתר מוצר החמשים ואחד
חמשים ושתים חמשים וחמשים וארבעה חמשים וחמשים
חמשים וששה. האמר אני מקיים מחרת השבת ממחרת יום
טוב. ג ר' יהודה בן בתירה אומר ממחרת השבת
ממחרת יום טוב. יכול ממחרת שבת בראשית כשהוא אומר
שבעה שבועות תספור לך ספירה שהיא תלויה בכית דין יצאת
שבת בראשית שאינה תלויה בכית דין שספירתה בכל אדם.

ד רבי יוסי אומר ממחרת השבת ממחרת יום טוב. יכול
ממחרת שבת בראשית וכי נאמר ממחרת שבת כפסח והלא
לא נאמר אלא ממחרת שבת. והלא כל השנה מליאה שבתות
יצא חשבו מאי זו שבת. נאמר כאן ממחרת שבת. ונאמר
למשה

למטרה ממחרת שבת, מרח מחרת שבת ואמור למטן רגל ותחילת רגל, אף ממחרת שבת אמור כאן רגל ותחילת רגל, רבי שמעון בן אלעזר אומר כתוב אחד אומר ששת ימים תאכל מצות, וכתוב אחד שבעת ימים מצות תאכל, הא כיצד תקיימו שני כתובים הללו מצות שאי אתה יכול לאוכלה כל שבוע, אכלה ששה ימים החדש הא מה אני מקיים ממחרת השבת, ממחרת יום טוב.

ו מיום הביאתם תספרו יכול יקצור ויביא ויספור אימתי שידעה תלמוד לומר מהחל חרמש בקמה תחילת ספור, יכול יקצור ויספור ויביא אימתי שידעך תלמוד לומר מיום הביאתם תספרו, יכול יקצור ביום ויספור ביום ויביא ביום תל שבע שבתות תמימות והיינו, אימתי הם תמימות בזמן שמתחיל בערב יכול יקצור כלילה ויספור כלילה ויביא כלילה תל ביום הביאתם, אין הבאה אלא ביום הא כיצד קצירתו וספירתו כלילה והבאה ביום, עי' במחרת השבת שביעית תספרו חמשים יום זו היא שאמר רבי יוסי ברבי יהודה כל ספירתך לא תהיה אלא חמשים יום, ח תספרו חמשים יום יכול יספור חמשים ויקדש חמשים ואחד תל שבע שבתות תמימות והיינו, אי שבע שבתות תמימות תהיינה יכול יספור ארבעים ושמונה ויקדש יום ארבעים ותשעה תל תספרו חמשים יום הא כיצד מנה ארבעים ותשעה וקדש יום חמשים כיכול, ט והקרבנות מנחה חדשה ליי שנתהא חדשה לכל המנחות אין לי אלא מנחת חטים מנחת שעורים מנין כשהוא אומר וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליי בשבועותיכם אם אינו עניין למנחת חטים תנחו עניין למנחת שעורים.

פרק יג מבושבותיכם ולא ממוצרת לארץ, מבושבותיכם אף מן העליה תביאו, מה שאת מביא

ממקום אחר הרי הוא כזר, מה זה עשרון לחלה, אף מרח שאתה מביא ממקום אחר עשרון לחלה, או מה אילו שני עשרונות אף הללו שני עשרונות תלמוד לומר תהיינה, אלו שני עשרונות ואין הללו שני עשרונות.

ב לחם תנפח שתיים שיהו שוות, שני עשרונים שיהו שוות סולת תהיינה חמץ תאפינה שאין בודד, לחם מתוכן ומחמץ דברי רבי מאיר, רבי יהודה אומר אף היא אינה מן המוכר אלא מביא את השאר ונותנו לחץ המידה וממלא את המידה אמר לו אף היא היתה חסירה אויתירה.

ג ביכורים ליי רבי שמעון אומר נאמר כאן ביכורים ליי, ונאמר להלן ביכורים ליי מה בכורים אמורים כאן של ציבור אף ביכורים אמורים ליי להלן משל ציבור, אם תאמרו זו משל ציבור והלן משל יחיד אמרת לא ואם זו ראשית קציר אין הלן ביכורים ליי, ואם הלן ביכורים ליי אין זו ראשית קציר, דברים מחוסרים להלן אמרין הכתוב כאן, ד

והקרבנות על החובה להלן, והקרבנות על הלחם שבעת כבשים תמימים בני שנה, כבשים אף על פי שאין לחם דברי רבי טרפן, אם כן למד נאמר לחם מלמד שלא נתחייבו כבשים עד שנתחייבו בלחם, ה ופר בן בקר אחד ואילים שנים יהיו עולה ליי ומנחתם ונסכיהם אשר ליי ריח ניחוח ליי דבר הכתוב בקצרה, ו ועשיתם שעור עזים אחד לחטאת ליי יכול שבעת כבשים ושעיר האמור בחומש הפיקודים הם שבעת כבשים ושעיר האמור כאן, ובשאתה מגיע לפרים ולאילים אינם הם אמור אלא שבעת

כבשים ושעיר האמור בחומש הפיקודים הן שבעת כבשים ושעיר האמור כאן, אלא אלו קרבו בגלל לחם ואילו קרבו בגלל היום, ו שני כבשים בני שנה לזבח שלמים שתהיה זביתתן לשם שלמים, ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים, אמר רבי שמעון על מה שני כבשי עצרת מכפרים על שומאת בקדש וקדשין אם כיפר הראשון על מה השני כלא ומכפר על שומאת שאורעה בין זה לזה אמור מעתה כך היו ישראל צריכים בכל שעה אלא שזיכך הכתוב את ישראל.

ח והניף הכהן אותם על לחם הביכורים תנפוח לפני יי, יכול יהיה הלחם מלמטן, כשהוא אומר על שני כבשים ארין הדבר צריך מר מצינו בכל מקום הלחם מלמטן, אף כאן הלחם מלמטן, רבי יוסי בן משולם אומר כבשים על גבי הלחם, ט קודש ליי לכהן, לחם אף על פי שאין כבשים דברי רבי שמעון בן ננס לא כי אלא כבשים אף על פי שאין לחם, אמר רבי שקול מי מכריע, אמר לו בן ננס אני מכריע שכן מצינו במדבר ארבעים שנה קרבו כבשים בלא לחם, אף כאן בלא לחם, י אמר רבי שמעון הלכה כדברי בן ננס אכל אין הטעם כדבריו שכל האמור בחומש הפיקודים קרב במדבר והאמור בתורת כהנים לא קרב במדבר ומשבאו לארץ קיבו אלו ואלו שנאמר כי תבאו והבאתם מפני מה אני אומר יקרבו כבשים בלא לחם שהכשיתם בתיכם את עצמן לא לחם בלא כבשים אין לי מי יתירנו, יא וקראתם כעצם היום הזה בקרא קודש.

יב ובקיצרם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצורך ולקט קצירך לא תלקט, אמר רבי אוורדיכי ברבי יוסי וכי מה ראה הכתוב ליתנה באמצע הרגלים פסח ועצרת מיכן וראש השנה ויום הכיפורים מיכן, אלא ללמד שכל מי שהיה מוציא לקט שכחה ופיאה ומעשר עני מעלים עליו כאלו בית המקדש קיים, והוא מקריב קורבנותיו לתוכו, וכל מי שאינו מוציא לקט שכחה ופיאה ומעשר עני מעלים עליו כאלו בית המקדש קיים ואינו מקריב קורבנותיו לתוכו, לעני ולגר תעזוב אותם אני יי אלהיכם.

פרשה יא בני ישראל בקרא קודש ואין הגוים בקרא קודש, או בני ישראל אין לי לא בני ישראל מנין לרבות את הגוים ואת העובדים, תלמוד לומר יהיה לכם שבתון זכרון תרועה בקרא קודש, רבי אליעזר אומר שבתון זו קדושת היום, בקרא קודש קדשיו, אמר לו רבי עקיבא אינו אומר שבתון אלא שבות שכן הוא פותח בשביתת ראשון, אלא זכרון אילוי הכרונות, תרועה אילו השפלות, בקרא קודש זה קדושת השם, ומנין שיהיה כולל עמך את המלכיות תלמוד לומר יי אלהיכם בחורש השביעי, ב רבי יוסי ברבי יהודה אומר כרם תלמוד לומר לומר יהיו לכם לזכרון לפני יי אלהיכם שאין תלמוד לומר אני יי אלהיכם אלא זה בנין אב כל מקום שאתה אומר זכרונות את סוכך לה המלכיות, ג כיצד כרם ברכות אומר אבות ונכדות וקדושת השם וכולל מלכיות עמהם ואינו תוקע, קדושת היום ותוקע, שופרות ותוקע, ואומר עבודת והודא וברכת כהנים דברי רבי יוחנן בן בורי, ד אמר לו רבי עקיבא אם אינו תוקע למלכיות למת הוא מוכיר, אלא אומר אבות ונכדות וקדושת השם וכולל מלכיות עם קדושת היום ותוקע, שופרות ותוקע, ואומר עקדה והודא וברכת כהנים, ה

ה רבן שמעון בן גמלי' אומר קדושת היום עם הזכרונות / אמר רבן שמעון בן גמלי' מה מצענו בכל מקום אומרה רביעית / אף כאן אומרה רביעית / וכשקידשו את השנה באושר ביום הראשון עבר רבי שמעון בנו של ר' יוחנן בן ברוקה ואמ' כדברי רבי יוחנן בן נורי אמר רבן שמעון בן גמלי' לא היינו נוהגים בן כיבנה ביום השני עבר חנניה בנו של רבי יוסי הגלילי ואמר כדברי ר' עקיבא אמ' רבן שמעון בן גמלי' כך היינו נוהגים ביבנה / ו ומניין שהוא בשופר תל' והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכיפורים שאין תל' בחודש השביעי / ומר' תלמוד לומר בחודש השביעי הרי תרועת שביעית כזו / מה זו בשופר אף תרועת ראש השנה בשופר / ו ומניין שהיא פשוטה לפניה תל' והעברת שופר תרועה ומנין שהיא פשוטה לאחריה תל' תעבירו שופר / אין לי אלא ביובל בראש השנה מניין תל' והעברת שופר תרועה בחודש השביעי בעשור לחודש ביום הכיפורים שאין תל' בחודש השביעי / ומר' תל' בחודש השביעי הרי תרועה כזו / מה זו פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה אף תרועת ראש השנה פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה / ח ומניין ליתן את האמור ביובל בראש השנה / ואת האמור בראש השנה ביובל / תל' בחודש השביעי בחודש השביעי לגזירת שוה / ט מנין שלש של שלש שלש תל' והעברת שופר תרועה וזכרון תרועה מקרא קודש / יום תרועה יהיה לכם מלמד שהם שלש שלש שלש / י כיצד סדר תקיעות תוקע צמריע ותוקע / תוקע וצמריע ותוקע שלש תקיעות שהם תשע שיעור תקיעה כדי תרועה / ושיעור תרועה שלשה שבירים / שיעור שופר כדי שיהא תוקע /

פרק יד

במקרא קודש יום כיפורים הוא וענינים את נפשותיכם כי כפורים הוא / וכל מלאכה לא תעשו כי כיפורים שיכול אין לי אלא יום הכיפורי מכפר לא אם כן עשאו מקרא קודש / והתענה ולא עשורו מלאכה לא קראו מקרא קודש / ולא נתענה בו ועשה מלאכה מניין אפילו שלא עשאו מקרא קודש תל' יום הכיפורים הוא שיכול אין לי יום הכיפורים מכפר אלא עם הקרבנות ועם השעירים יום הכיפורים מכפר ומניין אף על פי שאין קורבנו ואין שעיר / היום מכפר תל' יום הכיפורים הוא / יכול יכפר על השבים ועל שאינן שבים / ודין הוא הטאת ואשם מכפרים / ויום הכיפורים מכפר / מה הטאת ואשם אין מכפרים אלא על השבים אף יום הכיפורים לא יכפר אלא על השבים / ב לא אם אמרת באשם וטאת שאין מכפרים על הודון כשגגה / תאמר ביום הכיפורים שהוא מכפר על הודון כשגגה / הואיל והוא מכפר על הודון כשגגה / יכפר על השבים ועל שאינן שבים תל' אך הוא אינו מכפר אלא על השבים / ג וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה הרי זו אזהרה למלאכה / כל הנפש אשר תעשה כל בעצם היום הזה והאבדת הרי זו עונש למלאכה / ד כי כן הנפש אשר לא תעונה בעצם היום הזה ונכרתה הרי זו עונש עיני / והאבדתיה תל' לפי שהוא אומר כרת בכל מקום ואינו יודע מהו / כשהוא אומ' והאבדתיה ליכר על הכרת שאין אלא אבדן / ומניין שיום הכיפורים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה ובסיכה ובתשמיש המיטה ובנעילת הסנדל תל' שבתון שבות / יכול תדא שנת בראשית אסורה בכלום תל' שבתון הוא לכם וענינים / הוא אסור ככולן ואין שבת בראשית אסור ככולן / ה וענינים

את נפשותיכם בתשעה יוכל / יהיה ויתענה בתשעה תלמוד לומר בערב / אי ערב יכול משתחשך / תלמוד ל' וענינים את נפשותיכם בתשעה הא כיצד מתחיל ומתענה מבעוד יום שכן מוסיפים מחול על הקודש / ו אין לי אלא מלפניו מלאחריו מניין תלמוד לומר מערב ועד ערב / אין לי אלא יום הכיפורים שבת בראשית מניין תל' תשבתו / ימים טובים מנין תלמוד לומר שבתכם / הא כל שבתות שאתה שוכת אתה מוסיף לה בין מלפניה בין מלאחריה / ז יכול יהיו חייבים כרת על התוספות תלמוד לומר וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום הזה והאבדתיה על עצם היום הזה עונש כרת ואין עונש כרת על תוספת מלאכה / ח יכול לא יהיו חייבי כרת על מלאכה אבל יהיו חייבים על תוספת עניו תלמוד לומר כי כל הנפש אשר לא תעונה בעצם היום הזה ונכרתה על עצם היום הזה חייבים כרת ואין חייבים כרת על תוספת עינו / יכול לא יהיה בכלל עונש / אבל יהיה בכלל אזהרה / תלמוד לומר כל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה / על עצם היום הזה מזהירים / ואין מזהירים על תוספת מלאכה / ט יכול לא יהיו מזהירים על תוספת מלאכה אבל יהיו מזהירים על תוספת עינו / ודין הוא ומה מלאכה שהיא נוהגת בימי טובים ובשבתות הרי זה מזהיר עליה / עינו שאין נוהג בימים טובים ובשבתות אינדין שיהיה מזהיר עליה אבל אזהרה לעינו ליום עצמו לא שמענו וכשהוא אומר עונש מלאכה שאין תל' שכבר קל וחומר / מה אם עינו שאינו נוהג בימים טובים ובשבתות הרי הוא עונש כרת / מלאכה שהיא נוהגת בימים טובים ובשבתות אינדין שיהא עונש עליה / אם כן למה נאמר עונש מלאכה בלמד ממנו אזהרה לעינו מה עונש מלאכה לאחר אזהרה אף עונש עינו לאחר אזהרה /

פרשה יב

וידברני אל משה לאמר / ובר אל בני ישראל לאמר כחמשה עשר יום לחודש השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים ל' מה תל' לפי שנאמר בסוכות תשבו שבעת ימים ואינו יודע אם שבעה ראשונים ואם שבעה אחרונים כשהוא אומר וכחמשה עשר יום לחודש השביעי הזה / חג הסוכות שבעה ימים ל' הרי שבעה ראשונים ולא שבעה אחרונים / ב זה חג הסוכות / זה טעון סוכה ואין חג המצות טעון סוכה / והוא דין הוא ומה אם זר' שאינו טעון מצה טעון סוכה / חג המצות שהוא טעון מצה / אינו דין שיטעון סוכה תל' זה חג הסוכות טעון סוכה / ג חג הסוכות שבעת ימים ל' יכול תהיה חגיגה וסוכה לנבזה תל' חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים / אי חג הסוכות תעשה לך יכול יהא חגיגה וסוכה להדיוט / תלמוד לומר חג הסוכות שבעת ימים ל' / הא כיצד חגיגה לנבזה וסוכה להדיוט / ד ביום הראשון מקרא קודש קדשיו ובוים השמיני מקרא קודש קדשו / כמה אתה מקדשו במאכל ובמשתה ובכסות נקייר / ה וכל מלאכה לא תעשו הרי זה כאלו ללמד על ימי מועד שהם אסורים במלאכה / ו יכול יהיו אסורים במלאכה עבודה תלמוד לומר הוא הוא אסור במלאכה עבודה ואין ימי מועד אסורים במלאכה עבודה ודברי רבי יוסי הגלילי / ז רבי עקיבא אומר מה תלמוד לומר אלה מועדי יי אשר תקראו אותם מקראי קודש / אם לענין ימים טובים כבר ימים טובים אסורים / שנאמר מלבד שבתות יי ואומר ביום הראשון שבתון ובוים השמיני שבתון / אם כן למה נאמר אשר תקראו אותם

ביד רכב גמליאל בלכד / ונתנו רכב גמליאל מתנה לרבי יהושוע ורבי יהושוע לרבי אֶלְעָזָר בן עזריה ורבי אֶלְעָזָר בן עזריה לרבי עקיבא וכולם יצאו ידי חובתם / ג ביום ולא בלילה / ביום הראשון ואפילו בשבת / ביום הראשון אין דוחים את השבת אלא על יום טוב הראשון בלכד / ד פרי עץ את שטעם עצי דומה לפיריו זה אתרוג / כן עזאי אומר הדר הדר באילנו מטבח לחברתה / ה וכפות תמרים / רבי שרפון אומר כפות ואם פרוור יכפתינו / ו וענף עץ עבות את שני ענף עצי דומה לקליעה זה הדם וערכי נחל אין לי אלא של נחל של בעל ושל הרים מנין תל וערכי נחל / אבא שאול אומר ערכי נחל שנים ערכה ללולח וערכה למקריש / ז רבי ישמעאל אומר פרי הדר אחד / וכפות תמרים אחד / ו ענף עץ עבות שלשה / וערכי נחל שנים / שתי דליות ואחד קטום רבי שרפון אומר אפילו שלשתם קטומים / רבי עקיבא אומר פרי הדר אחד וכפות תמרים אחד וענף עץ עבות אחד וערכי נחל אחד / הא כשם שלולב אחד ואתרוג אחד כך הדם אחד וערכי נחל אחד / רבי אֶלְעָזָר אומר יכול אף האתרוג יהיה עמהם בכלל אגור / וכי נאמר פרי עץ הדר וכפות הא כיצד אתרוג לעצמו הללו אגודה לעצמם / ח ומניין שמעכבים זה את זה ש' ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עץ עבות וערכי נחל מלכד שהם מעכבים זה את זה / ט ושבתתם לפני י' אלהיכם שבעת ימים / ולא בגבולים כל שבעה / ומשחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיחיה לולב נטל במדינה שבעה זכר למקריש / ושיחיה יום הקץ כולו אסור /

פרק יז

וחגגתם אותו חג ל' שבעת ימים / לפי שנאמר שבעת ימים חגוג ל' אלהיך / יכול ישעון חגיגה כל שבעה תל אותו / יום אחד בלכד / ב ואם כן למחר נאמר שבעת ימים בתשלומים כל שבעה / ג ומניין שאם לא חג ביום טוב הראשון של חג חגוג את כל הרגל / ויום טוב האחרון תל בחודש השביעי ותחנה / יכול אם לא חג ברגל חגוג אחר הרגל תל תחגוגו / במועד אתח חגוג / ואי אתה חגוג חוצה לו / ד בסוכות / ולא בסוכה שבתוך הבית / ולא בסוכה שתחת האילן / ולא בסוכה שתחת סוכה / רבי יהודה אומר אם אין דיוורים בעליזנה התהוננה כשירה / ה תשבו ואין תשבו אלא כעין תדורו / מיכן אמרו אוכל בסוכה / שותר בסוכה / ומטייל בסוכה / ומעלה כליו בסוכה / ימים אין לימים / לילות מניין הריני דן נאמר כאן שבעה ונאמר שבעה באוהל / מועד / מה שבעה האמור באוהל מועד עשה בהם לילות כימים / אף שבעה האמורים כאן נעשרה בהם הלילות כימים / ו או לכה לדוד דוד / נאמר כאן שבעה ונאמר שבעה בלולב מה שבעה אמורים בלולב לא עשה בהם את הלילות כימים / אף שבעה האמורים כאן לא נעשה בהם את הלילות כימים / ז נראה למי דומה דנין שבעה שהם תדירים כל היום משכער שהם תדירים כל היום ואל יוכיחו שבעה שכלולב שאינן תדירים כל היום / ח או לכה לדוד / זו דנין שבעה שהם מנהג לדורות משכעו שהם מנהג לדורות ואל יוכיחו שבעה שבהל מועד שאין מנהג לדורות / תל תשבו שבעת ימים תשבו שבעת ימים לזמירה שנה / מה תשבו שבעת ימים שנאמר באהל מועד עשה בהם את הלילות כימים / אף תשבו שבעת ימים אמורים כאן נעשה בהם את הלילות כימים / ט אזור / זה אזור / האזור / לרבות את הנשים / כל

אותם מקראי קודש / כבר ימים טובים אמורים אלא אילו ימי מועד שאסורים במלאכה / ח יכול יהיו אסורים במלאכה עבודת תל הוא / הוא אסור במלאכה עבודה ואין ימי מועד אסורים במלאכה עבודה / ט להקריב אשר ל' עולר ומנחה אם אין עולר אין מנחה שתקדוש עולר למנחה / שאם קדמה מנחה לעולר פסולה / זכח ונסכים אם אין זכח אין נסכים שיקדוש זכח לנסכים / שאם קדמו זבחים לנסכים פסולים / דבר יום ביומו מלמד שכל היום כשר למוספין / ביומו עבר ומנואני חייב באחריותו / יכול לא יהיו חייבים באחריות נסכים למחר תל ומנחתו / ונסכים ביום ומנחתם ונסכים למחר / י מניין למוספי שבת שיקרבו עם אימורי הרגל תלמוד לומר מלכד שבתות י' מלכד מתנות ימים ומלכד כל נדריכם ומלכד כל נדבותיכם אשר תדרו ל' / מה תל שיקרבו ל' קרב ברגל אלא קרבנות הרגל בלכד מניין קרבנות היחיד וקרבנות הציבור / ושהקדשו ברגל שיבואו ברגל תלמוד לומר מלכד שבתות י' מלכד מתנות ימים ומלכד כל נדריכם ומלכד כל נדבותיכם אשר תתנו ל' אילו העופות והמנחות לרבות את כולם שכולם יבואו ברגל /

פרק טו

יכול רשות תל אלה תעשו ל' במועדיכם / אלא קבעם חובה שיבואו ברגל כולם / ב יכול באיזה רגל שירצה תל ובאת שמרה והבאתם שמה אם להתיר כבר התיר אם לקבוע כבר קבוע אם כן למה נאמר ובאת שמה והבאתם שמה אלא זה רגל ראשון שפגעתה בו / ג יכול אם עבר רגל ולא הביא יהיה עובר עליו כיום כל תאחר תל אלה תעשו ל' במועדיכם אינו עובר עליו משום כל תאחר / עד שיעברו עליו רגלי שנה כולה / רבי שמעון אומר שלשה רגלים כסידורן וחג המצות ראשון / ד כיצד נדר לפני הפסח עד שיעברו עליו הפסח והעצרת והחג / נדר לפני עצרת עד שיעברו עליו העצרת והחג והפסח ועצרת והחג / נדר לפני החג עד שיעברו עליו החג והפסח ועצרת וחג / ה בית שמאי אומ' יכול יחגוג אדם ביום טוב תלמוד לומר אך במועד אתה חגוג ואין אתה חגוג ביום טוב / בית הלל אומ' יכול יהוה אדם בשבת תל אך ביום טוב אתה חגוג ואין אתה חגוג בשבת / ו באספכם את תבואת הארץ / עבר את השנה שתיעשה החג באסיפת הפירות / ז יכול באסיפת כל הפירות תל באספך מגרנד מיקבך / מגרנד ולא כל גורנד / מיקבך ולא כל יקבך / אי באספך מגרנד ומיקבך יכול מקצתם תלמוד לומר באספכם את תבואת הארץ כיצד השתיר לעבר את השנה שתעשה את החג כרוב אסיפת כל הפירות / ח תחוגו את חג י' שבעת ימים בתשלומים כל שבעה ביום הראשון שבתון שבות וביום השמיני שבתון שבות /

פרק יו

ולקחתם לכם רבי יהודה אומר נאמר כאן לקיחה ונאמר כאן לקיחה מה לקיחה האמור להלן אגודה אף כאן אגודה / וחכמים אומרי אף על פי שאינו אגוד כשר / ב ולקחתם לכם כל אחד ואחד / לכם משלכם ולא את הגזול / מיכן אמרו אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג בלולב של חברו לא אכ רצה נותנו מתנה לחבירו וחבירו לחבירו אפילו חן מאר / מעשר ברכ / גמליאל וחזקונים שהיו באים בספינה ולא נמצא לולב כי אם

כל האזרח לרבות את הקטנים / כישראל / לרבות גרים ועבדים
בשומריהם / י ישובו בסוכות / בסוכות של כל דבר /
שהיה רבי יהודה אומר והדין נתן שלא תהא סוכה אלא
בארבעת המינים / ומה אם לולב שאינו נוהג בלילות כמינים
אינו בא אלא בארבעת המינים / סוכה שהיא נוהגת בלילות
כמינים אינו דין שלא תהא אלא בארבעת המינים / אמרו לו
לרבי יהודה כל דין שאתה דן תחילתו להחמיר וסופו להקל
אינו דין / הא אם לא מצא מארבעת המינים ישוב לו שלא
בסוכה / והכתוב אומר ישובו בסוכות בסוכות של כל דבר /

יא זכן עזרא אומר ואשר ישמעון ועבירון קול בכל מחניהם
ובעריהם ובירושלם לאמר צאו ההר וחבאו עלי זית ועלי עץ
שמן ועלי הרם ועלי תברים ועלי עץ עבות לעשות סוכות
ככתוב למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל
בהוציא אותם מארץ מצרים / רבי אֵלעזר אומר סוכות ממש
היו / רבי עקיבא אומר בסוכות ענני כבוד היו / בהוציא אותם
מִן־רֵץ־מצרים / מלמד שאף הכוכב זכר ליציאת מצרים /
יב וידבר משה את מועדיי אל כל בני ישראל / מלמד
שהיה משה אומר להם לישראל הילכות הפסח בפסח והילכות
עצרת בעצרת / והילכות החג בחג כלשון שהיה שומע בו בלשון
הוא אומר להם לישראל / וכל פרשיות נאמרו בעניין אחד /
רבי יוסי הגלילי אומר מועדיי נאמרו ולא נאמרו שבת בראשית
עמהם / בן עזאי אומר נאמרו מועדיי ולא נאמרה פרשת נדרים
עמהם / יג רבי אומר מה תל וידבר משה את מועדי
יִי־אל כל בני ישראל לפני שלא למדנו אלא על הפסח ועל התמיד
שידורו את השבת שנאמר בהם במועדיו ושאר כל קרבנות הצבור
מניין שנאמר אֲלֵהֶם תעשו לִי כמועדיכם לעומר ולקרב עמו /
ולשתי הלחם ולקרב עמהם לא שמענו / וכשהוא אומר וידבר
משה את מועדיי אל כל בני ישראל קבע מועד לכולם /

פרשה יג

חסרון כים / ויקחו אליך / אתה גיזר לרבי / שכן זית ולא שמן
שומשמן ולא שמן אגוזים ולא שמן עננות שמן זית מזית /
מיכן אמרו שלשה זיתים וכו' שלשה שמנים הזית הראשון
מגדננו בראש הזית וכונסן לתוך הכד ושוחנו בריחים ונותנם
בסלים וטוענם בקורה / והיוצא מהם ראשון פורקם ושוחנם /
שנייה היוצא מהם שיני וחור וטוחן זרז שלישי / הראשון
למנורה / והשאר למנחות / ב הזית השני מגדננו בראש
הגג וכונסו לתוך הכד ושוחנו בריחים ונותנו בסלים / וטוענו
בקורה והיוצא מהם ראשון פורקן ושוחנן שנייה היוצא מהם
שיני / חור וטוחן וטען זרז שלישי / הראשון למנורה והשאר
למנחות / ג הזית השלישי טוענו בכית עד שילקח
ומעלהו ועושהו תמרה בראש הגג כונסן לכית ושוחנן בריחים
ונותנן בסלים וטוענן בקורה והיוצא מהם ראשון פורקן ושוחנן
שנייה היוצא מהם שיני / חור וטוחן וטען זרז שלישי / הראשון
למנורה והשאר למנחות / ד רבי יהודה אומר לא היר
טוחנן בריחים אלא כותשין במכתשת ולא היה טוענן בקורה
אלא כאבנים / ואינו נותן בתוך הסל אלא סביבות הסל נותנן
וקורח מתוך הסל / ה הראשון שכראשון אין למעלה
הימני / השני שכראשון והראשון שבשלישי שוין / השלישי
שכראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין / השלישי
שבשני והשני שבשלישי שוין / השלישי שבשלישי אין למטה
הימני / ו זך שיהא נקי כתיב רבי יהודה אומר אינ

אומר כתיב אלא כתיב / יכול לא יהיה כתיב כשר
למנחות וכשהוא אומר עשרון סולת בלול כשמן כתיב רבע
החין לימד על הכתיב שהוא כשר למנחות הא מה אני מקיים
כתיב כתיב למאור לא כתיב למנחות / ז להעלות נר
שתהא שולבת עולה / להעלות נר שתהא נר המעריב תדיר
שממנו יהיה מתחיל וכו' יהיה כמיני וכשעה שאחיו וההנים
נכנסים להשתחוות הוא היה מקדם לפניו / כיצד נכנס
ומצא שתי נרות מזרחיים ודולקים מדשן את המזרחי ומניח
את המערבי / דולק שממנו מדליקים את המנורה בין הערבים /
מצאו שככה בדשנו ומדליקו מסובח העולה / תמיד אף בשב /
תמיד אף בטומאה / ח מחוץ לפרוכת העדות מר
תל לפי שנאמר וישם את המנורה באהל מועד נוכח השולחן /
ואינו יודע אם סמוכה לפרוכת ואם סמוכה לפתח / וכשהוא
אומר מחוץ לפרוכת העדות באהל מועד מלמד שהיא סמוכה
לפרוכת יותר מן הפתח / ט העדות עדות לכל באי
העולם שהשיכנה בישראל וכי צריכים לגר / והלא כל ארבעים
שנה שעשו ישראל במדבר לא צרכו לגר שנאמר כי ענני על
המשכן ואש תהיה לילה בו / אם כן למה נאמר העדות עדות
לכל באי העולם שהשיכנה בישראל / י יערוך אותו
אהרן ובניו מרז תל לפי שנאמר אל מול פני המנורה יאירו
שבעת הנירות יכול יהיה כהן אחר נכנס בשבעה נירות תלמוד
לומר להעלות נר תמיד / יכול לא יהיה כהן אחר נכנס בשבעה
נירות אבל יהיו שבעה כהנים נכנסים בשבעה נירות תלמוד לר
יערוך אותו אהרן ובניו / הא אהרן ובניו אינן עורכים לא אחד /
יא מערב ועד בוקר / תן להם מידתן שיהיו דולקים מערב
ועד בוקר / ושלא תהיה להם עבודה מערב ועד בוקר אלא הם
תמיד אף בשבת תמיד אף בטומאה / יב על המנורה
הטהורה על טהרה של מנורה שלא יסמכם בקיסמי / ובצורות /
יערוך את הגרות לפניי שלא יתקן מבחוץ ויכניס / תמיד / אף
בשבת / תמיד / אף בטומאה /

פרק יח

סולת ואפית אותה / מניין אף
חיטים יקח תל ולקחת סולת /
יכול אף שאר מנחות נלקחות
חיטים תל אותה / זולקחת חיטים ואין שאר מנחות נלקחת
חיטים / ב שתים עשרה הלוח שיהיו שוות שני עשרונים
שיהיו שים / החלה האחת / כל לישתה ועריכתה לא יהיו אלא
אחת אחת יכול אף שתי הלחם לישתן ועריכתן ארת / אחת תל
יהיה החלה האחת / ובמידו לתנור שתיים תל ושבת
אותם יכול אף שתי הלחם ירדו לתנור שתיים תל אותה /
ז נאפת שתיים שתיים ושתי הלחם נאפים אחת אחת /
ושמת אותם ליטפס / ושלשה טופסים היו שם ונותנם ליטפס /
כשהם בצק / ובתנור היה להם טפוס / וכשהוא רודם נותנם
ליטפס כדי שלא יתקלקלו / ג שתיים מערכות יכול
שמנה וארבע תלמוד לומר שש המערכת / אי שש המערכת
יכול שש ושש ושש תל שתיים עשרה / אי שתיים עשרה יכול
ארבע ארבע וארבע תל שתיים המערכות ושש המערכת הא
עד שיאמרו שלשה כתובים ואם לא ולא שמענו / ד
על השולחן השחור על שחרו של שולחן / שלא יהיו הסניפים
מנביהם את הלחם מעל גבי השולחן / מיכן אמרו ארבעה
סניפים של זה היו שם מפוצלי מראשיהם שיהיו סמוכים בהם
שנים לסדר זה ושנים לסדר זה ועשרים ושמונה קנים בחצי
קנה הלול ארבעה עשר לסדר זה וארבעה עשר לסדר זה /
ה ונתת על המערכת / יכל מערכת אחת הריני דן נאמר

ויניחוהו במשמר, ולא הניחו המקושש עמו ושניהם היו בפרק אחד ויודעים היו במקושש שהוא חייב מיתה שנאמר בחל'ת מות יומת, אבל לא היו יודעים באיזו מיתה ימות שנאמר כי לא פורש מה יעשה לו, וכן הוא אומר לפרוש להם על פי יי' מלמד שלא היו יודעים, אם חייב מיתה אם לא.

פרק יט וידבר יי' אל משה לאמר, הוציא את המקל אל מחוץ למחנה מלמד שבת דין מכפנים ובית הסקילה מחוץ.

וסמכו חשומעים את ידיהם, אילו העידים, כל השומעים אילו הדינו, את ידיהם ידי כל יחיד ויחיד, ב ידיהם על ראשו, סומכים ידיהם עליו אומרים לו דמן כראשך שאתה גרמית לכך, ג ורמזו אותו ולא כסותו, כל העדה, וכי כל העדה רונמתו אם כן למה נאמר העדה, אילו עדים כמעמד כל העדה, יכול הורית שעת הייתה תל' ואל בני ישראל תדבר לאמר,

יהי מנהג לדורות, ד איש מה תל' איש להכיבא את הגוים שיהו נהרגים על קל'ת השם כישראל אבל אינן נהרגו, אלא בסייף שלא נתנה מיתה לבני נח, אלא דין הרג בלבד, ה כי יקלל אלהיו מה תל' לפי שנאמר ונוקב שם יי' מות יומת, שיכול אין לי חייבים מיתה אלא על שם המיוחד במיתה

מניין לרבות כל הכינים, תל' כי יקלל אלהיו דברי רבי מאיר, וחכמים אומרי על שם המיוחד במיתה, ועל שאר כל הכינים באזהרה, ו' ונשא חטאו, ר' יהודה אומ' נאמר כאן נשיאות חטא, ונאמרה להלן נשיאו חטא, מה נשיאות חטא אמור להלן

כרת אף כאן כרת, ז ונוקב שם יי' מות יומת, רגום ורגזו בו כל העדה, יהיו כל העדה כעלי דבך לו, גר זה הגר, כגר, לרבות נשי גרים, אזור זה אזור, כאזור לרבות נשי אורחים, בנוקבו שם יומת, אר מנהם ברכי יוסי, להכיבא את המקלל אכיו ואמו שלא יהיה חייב עד שיקלל בשם,

פרק כ ואיש כי יכה אהל אלא מכה איש, מכה אשה בניין תל' מכה בין איש בין אשה, אין לי אלא שהכה את האיש הכר את

חאשר מניין, ואת הקטן מנין, תל' כי יכה נפש בין איש בין אשה בין קטן, יכול אפילו הכה את הנפלים יהיה חייב תל' איש, מה איש מיוחד שהוא בן קיימא, יצאו נפלים שאינן בני קיימא, כי יכה כל נפש, עד שיכה כל נפשו, להביא את שהכה ויש בו כדי להמית ובה אחר והמית הרי זה חייב, ב אילו

אומר מכה נפש בהמה ישלם הייתי אומר מכה אדם ישלם בהמה וכשהוא אומר ישלמה בהמה עסקתי, ג ואיש כי יתן מוס בעמיתו, אין לי אלא בומן שנתן במוס מנין צרם באונות' תל' בשקר, ורקק והגיע בו הרוק, והעכיד טליתו ממנו

ופרע ראשה של אשה בשוק, תל' ועשה כאשר עשה כן עשה לו, ד ומנין הכהו כאשר ידו בלחו ובפנסם וכשימסמיר' שבידו תלמוד לומר ועשה, ה מנין אחוזו והעמידו בחטח

ונשתרב, בצניר' ונצטן, השיך בו את הכלב, השיך בו את הנחש תל' ועשה, ו יכול אפילו אל המתן לי כאן כחטח ונשתרב, בצניר' ונצטן, שיסח בו את הכלב, שיסיר בו את הנחש, תל' מוס, מה ראית לרבות את אילו ולהוציא את אילו, אחר שריבה התכונות מיעט, מרבה אני את אילו שהם מעשה

כיד ומוציא אני את אילו שאין מעשה ביד, ז יכול סימא את עינו, יסמא את עינו, קישע את ידו יקטע את ידו, שיבר את רגלו ישבר את רגלו, תל' מכה בהמת מכה אדם, מה מכה בהמה בתשלומים אף מכה אדם בתשלומים, אם נפיש לומר

לא תקחו כופר לנפש רצח' לרצח אין את נוטל כופר נוטל את לא יכירם

כאן מערכת, ונאמר להלן מערכת מה מערכת אמור להלן תופס שתיים מערכות, אף מערכת האמור כאן תופס שתיים מערכות, ו לבונה זכה שתהא ברורה, והיתה להם, חוברת להם, והייתה להם מלמד שהייתה מערכת ומפגלת ופוסלת את הלהם, והיתה להם, אינה על גבי להם אלא נותנה לשני בזיכ' שיש להם שולים ונותנם על גבי הלהם כדי שלא יבעזו את הלהם, ז לאזכרה, רבי שמעון אומר נאמר כאן אזכרה ונאמרה להלן אזכרה, מה אזכרה אמורה להלן מלא הקומץ, אף כאן מלא הקומץ מלמד שהיא שעונה שני קמצים מלא הקומץ לסדר הזה ומלא הקומץ לסדר הזה,

ח ביום השבת ביום השבת עורך חרשה ובשבת יקטיר ישגור, יערכנו אין עורך עמו קנים בשבת אלא נכנס מערב שבת ושומטם ונותנם לאורכו של שולחן כל הכלים שהיו במקדש אורכן לאורכו של בית חוץ מן הארון, ט ואחר שבת היה נכנס וסודר שלשה, תחת כל אחת ואחת ושנים תחת העליונה אעפ שאין עליה, מאת בני ישראל, בוצעון בני ישראל, ברית עולם, ממי שהכרית טלו, י והייתה להארון ולבניו ואכלוהו במקום קדוש, מלמד שאכילתה במקום קדוש, אין לי אלא אכילתה במקום קדוש, מניין אף לישתה ועריכתה במקום קדוש, תל' והיתה יכול אף שתי האם לישתם ועריכתם במקום קדוש תל' כי קדוש קדשים, רבי יהודה אומ' כל מעשיהם בפנים ר' שמעון

אומר לעולם היו רגיל לומר שתי הלהם ולהם הפנים כשירות בעזרה וכשירות בבי פני, יא הוצא היה אומר שאם נפרסה אחת מהם כולם פסולות לו, יכול לו לבדו תל' ולבניו, אי ולבניו יכול לבניו ולא לו תלמוד לו ולבניו, לאהרן שלא במחלוקת ולבניו במחלוקת, מה אהרן כהן גדול אוכל שלא במחלוקת, אף בניו כהנים גדולים אוכלים שלא במחלוקת, מאשי יי' אין להם אלא לאחר מתנות האישים, דק עולם, לבית עולמים,

פרשה יר ויצא בן אשה ישראלית מנין יצא מכית דינו של משרש שבא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו

מה שיבך ליטע בתוך מחנה דן, אמר להן מכנות דן אני אמר לו הכתו אומ' איש על דגלו באותו לבית אבותם יחנו בני ישראל, נכנס לבית דינו של משה ויצא מחייב ועמד וגידף, והוא בן איש מצרי, אעפ' שלא היו ממזרים באותה השערה הוא היה כממזר, בתוך בני ישראל, מלמד שנתגייר וינצו במחנה, על עיסקי בחנה, בן הישראלית, ואיש הישראלי, זה שכנגדו, ב ויבן בן האשה הישראלית את השם, זה שם המפורש ששמע מסיני ויקלל אינו אומ' ויכרך כענין שנאמר בדרך נכות אלהים ומלך אלא ויקלל מלמד שאין הורגים בכינוי,

ג אמר רבי יהושע בן קרחה בכל יום דנים את העדים בכינוי, יכה ויסה את יוסה נגמר הדין לא היו הורגים בכינוי, אלא מוציאים את כל אדם כחוק ומשאלים את הגדול שבהם ואומרים לו אמור מה שמעתי בפירוש והוא אומר, והדיינים עומדים על רגליהם וקורעים ולא מאזינים, והשיני אומר אף אני כמוהו, ואין העדים צריכי ליקרע שכבר קרעו משעה ששמעו

ד ויביאו אותו אל משה ולא הביאו המקושש עמו, ושם אמו שלומית בת דבר למשה דן, גניי הוא לו וגניי לאמו וגניי למשפחתו וגניי לשכשו שיעא ממנו, וכנגדו אתה אומ', ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן חרש וחושב, שכן הוא לו ושכן לאביו ושכן למשפחתו ושכן לשכשו שיעא ממנו, ה

לאיכרים כופר, ח מכה כהמה מכה אדם מה תל לפי שנאמר מכר אביו ואמו יכול לא יהיה חייב עד שיכיר שניהם כאחת תל ומכה אדם יומת אפילו אחד מהם יכול אפילו הכה ולא עשה בו חבורה יהיה חייב תל מכה כהמה אדם עד שיעשה מכה כהמה עד שיעשה בה חבורה אף מכה אדם עד שיעשה בו חבורה יכול אפילו הכה לאחר מיתה יהיה חייב תל מכר בהמה ומכה אדם מה מכה בהמה בחייה אף מכה אדם בחייו ט משפט אחד יהיה לכם כמשפט דיני נפשות דיני ממונות מה דיני נפשות בדרושה ובחקירה אף דיני ממונות בדרושה ובחקירה אי מה דיני נפשו בעשרים ושלשה אף דיני ממונות בעשרים ושלשה תל עין תחת עין ריבה י וידבר משה אל בני ישראל הוציאו את המקל אל מחוץ למחנה זו היא שאמר מלמד שבית דין מכפיס ובית הסקילה מבחיץ וירגם אותו ולא כסותו אכן בלכוד שאם מת באבן אחת יצא ובני ישראל עשו כאשר צוה יי את משה אף לסמיכה אף לרחייה אף לתלייה אף ללא תלין נבלתו על העץ

סליק דבורא

פרשת בהר סיני

וידבר

י אל משרת כהר סיני לאמר מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצות נאמרו מסיני אלא כה שמיטה נאמרו כללותיהם ודקדוקיהם מסיני ב כי תבאו יכול משבאו לעבר הירדן תל אל הארץ ארץ המיוחדת יכול משבאו לעמקן ומואב תל אשר אני בותן לכם ולא עמקן ומואב מניין אתה אומר כיבשו אבל לא חילקו חילקו למשפחות והא חילקו לבתי אבות ואין כל אחד ואחד מכיר את חלקו יכול יהו חייבים בשמיטה תל שדך שיהא כל אחד ואחד מכיר שדחו כרכך שיחיה כל אחד ואחד מכיר את כרכו ג נמצאת אתה אומר כיון שעברו ישראל את הירדן נתחייבו בחלה ובערלה וחדש הגיע ששך עשר בניסן נתחייבו בעומר שהו חמשים יום נתחייבו בשת הלחם לרבע עשרה שנה נתחייבו במעשרות התחילו בויגים לשמיטה לעשרים ואחת עשו שמיטה לששים וארבע עשו ויכול ד ושבתה הארץ יכול מלפני כורות ושיחים ומערות ובלתקן את המקוואות תל שדך לא תזרע וכרכך לא תזמור אין לי אלא לזרע ולזמור לחריש לעיבוד לניכוש ולניסוח ולביקוע מניין תל שדך לא וכרכך לא כל מלאכה שבשדך ושכרכך ה ומנין שאין מזבילים ואין מפרקים ואין מעשנים בעלים ואין מאככים תל שדך לא ומנין שאין מקרמכים ואין מזורזים ואין מפסלים באילנות תל שדך לא וכרכך לא יכול לא יקשש תחת הזיתים ולא ימלא את הנקיים שתחת הזיתים ולא יעשה עוניאות בין אילן לאילן חבירו תל שדך לא תזרע וכרכך לא תזמור הזרע והזמיר בכלל היו ולמה יצאו להקיש להם לא מה זרע וזמיר מיוחדים

שהם עבודה בארץ ובאילן אף אין לא אלא דבר שהיא עבודה בארץ ובאילן יכול אף שנת היובל תהיה עולה למניין שני שבוע תל שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרכך שני זרעים עולות ממניין שני שבוע ואין שנת היובל עולה למניין שני שבוע ז מנין לאורן ולרוחן ולפרגים ולשומשמים שהשרישו לפני ראש השנה כונסן אתה בשביעית תל ואספת את תבואתה בשביעית ח יכול אעפ שלא השרישו תל שש שנים תזרע שדך ואספת ששה זרעים וששה אסיפים לא ששה זרעים ושבעה אסיפים ט ריזנתן כן יוסף אומר מניין לתבואה שהביאה שליש לפני ראש השנה כונסן אתה בשביעית תל ואספת את תבואתה והא משנהביאה שליש

פרק א

ומנין לשלשים יום לפני ראש השנה הרי הן ככל השנה תל ובשנה השביעית שבתן יהיה לארץ מיכן אמרו בנות שוח שבועית שלהם שנייה שהם עושות לשלש שנים ר' יהודה אומר הפרסיות שבועית שלהם מוצאי שבועית שהם עושות לשתי שנים אמרו לו לא אמרו אלא ככנות שוח שבת לוי כשם שנאמר בשבת בראשית שבת לוי כן נאמר בשביעית שבת לוי שדך לא תזרע וכרכך לא תזמור כל מלאכה שבשדך וכל מלאכה שבכרכך ג את ספיח קצירך לא תקצור ביסן סמכו חכמים על הספחים שיהיו אסורים בשביעית ואת ענבי נזירך לא תבצור מן השמור בארץ אין אתה כוצר אבל אתה כוצר מן המכור לא תבצור לא תבצור בדרך הבוצרים ביסן אמרו תאננים של שבועית אין קוצים אותה כמוקצה אבל קוצה אתה בחורכה אין דורכים ענבים בנת אבל דורכים בעריכה אין עושים זיתים בכד ובקושבי אבל כותש ומכנים לבדידה ר שמעון אומר אף שחן הוא בכד ומכנים לבדידה ד שבת שבתן יהיה לארץ כיון שיצת שבועית אעפ שפירותיה שמיטה מותר את לעשות מלאכה בגופו של אילן אבל פירותיו אסורים עד חמשה עשר בשבט ה והותר שבת הארץ לכם מן השביל בארץ אתה אוכל ואין אתה אוכל מן השמור מיכן אמרו שדה שנטייה בית שמי אומרי אין אוכלי פירותיה בשביעית ובית הלל אומרים אוכלים בית שמי אומרים אין אוכלים פירות שבועית בשבט ובית הלל אומרי בשבט ושלש בשבט רבי יהודה אומר חילוף הדברים זה מקולי בית שמי ובחומרי בית הלל ו לכס ולא לאחרים לאוכלה ולא להביא ממנה מנחות ולא להביא נסכים ממנה רך לעבדך ולאביתך מה תל לפי שנאמר ובשביעית תשמיטנה הנטשתה ואכלו אביוני עמך שיכול אין לי אלא פירות שבועית נאכלים אלא לעניים בלבד מניין אף לעשירים תל רך ולעבדך ולאביתך הרי בעלים עשירים אמורים עבדים ושפחות אמורים אכן למה נאמר ואכלו אביוני עמך העניים אוכלים אחר הביעור ולא עשירים דברי רבי יהודה ר' יוסי אומר אחד עניים ואחד עשירים אוכלים אחר הביעור ז דבר אחר ואכלו אביוני עמך הראוי לאדם לאדם והראוי לבהמה לבהמה ולשכירך מן הגוי ולחושבך מן הגוי הגרים עמך לרבות את האכסניא ח ולבהמתך ולחיה מהתל ומה אם חיה שאינה כרשותך הרי היא אוכלת בהמה שהיא ברשותך אינו דין שתאכל אילן כן הייתי אומר יכנס לבהמה ותהא אוכלת לעולם מה אני מקיים ביעור פירות שבועית בפירות אדם אבל בהמה תהיה אוכלת לעולם וכשהוא אומ' ולבהמתך ולחיה מקיש בהמה לחיה כל זמן שהיה אוכלת בשדה בהם אוכלת בבית כלה לחיה שבשדה כלה לבהמתך שבבית ט אשר בארץ מה שבארץ אוכלים